

I

(Informacje)

KOMISJA

**WSPÓLNOTOWE ZASADY RAMOWE DOTYCZĄCE POMOCY PAŃSTWA NA DZIAŁALNOŚĆ
BADAWCZĄ, ROZWOJOWĄ I INNOWACYJNĄ**

(2006/C 323/01)

	Strona
1. WSTĘP	4
1.1. Cele pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną	4
1.2. Polityka dotycząca pomocy państwa na rzecz B+R+I	4
1.3. Test bilansujący i jego zastosowanie w przypadku pomocy na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną	5
1.3.1. Plan działań w zakresie pomocy państwa: mniejsza i lepiej ukierunkowana pomoc, test bilansujący na potrzeby oceny pomocy	5
1.3.2. Cel stanowiący przedmiot wspólnego zainteresowania będący tematem niniejszych zasad ramowych	5
1.3.3. Stosowny instrument	6
1.3.4. Efekt zachęty oraz konieczność pomocy	6
1.3.5. Proporcjonalność pomocy	6
1.3.6. Konieczność ograniczenia negatywnych skutków pomocy na rzecz B+R+I w celu zapewnienia dodatniego bilansu ogólnego	6
1.4. Stosowanie testu bilansującego: przesłanki prawne i potrzeba dokładniejszej oceny	7
1.5. Uzasadnienie specjalnych środków podlegających niniejszym zasadom ramowym	8
2. ZAKRES STOSOWANIA I DEFINICJE	8
2.1. Zakres stosowania zasad ramowych	8
2.2. Definicje	9
3. POMOC PAŃSTWA W ROZUMIENIU ARTYKUŁU 87 UST. 1 TRAKTATU WE	10
3.1. Organizacje badawcze oraz pośrednicy innowacyjni jako beneficjenci pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE	10
3.1.1. Finansowanie działalności niegospodarczej ze środków publicznych	11
3.1.2. Finansowanie działalności gospodarczej ze środków publicznych	11
3.2. Pośrednia pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE udzielana przedsiębiorstwom za pośrednictwem publicznie finansowanych organizacji badawczych	11
3.2.1. Działalność badawcza prowadzona w imieniu przedsiębiorstw (badania na zlecenie lub usługi badawcze)	12
3.2.2. Współpraca przedsiębiorstw oraz organizacji badawczych	12

	Strona
4. ZGODNOŚĆ POMOCY UDZIELANEJ NA MOCY ART. 87 UST. 3 LIT. B) TRAKTATU WE ZE WSPÓLNYM RYNKIEM	12
5. ZGODNOŚĆ POMOCY NA MOCY ART. 87 UST. 3 LIT. C) TRAKTATU WE	13
5.1. Pomoc na realizację projektów B+R+I	13
5.1.1. Kategorie badań	13
5.1.2. Podstawowe poziomy intensywności pomocy	13
5.1.3. Premie	13
5.1.4. Koszty kwalifikowalne	14
5.1.5. Zaliczka zwrotna	15
5.1.6. Środki fiskalne	15
5.1.7. Klauzula dostosowawcza	15
5.2. Pomoc przeznaczona na techniczne studia wykonalności	16
5.3. Pomoc na pokrycie kosztów praw własności przemysłowej dla MŚP	16
5.4. Pomoc dla młodych innowacyjnych przedsiębiorstw	16
5.5. Pomoc przeznaczona na innowacje w obrębie procesów i innowacje organizacyjne w sektorze usług	16
5.6. Pomoc na usługi doradcze w zakresie innowacji i usługi wsparcia innowacji	17
5.7. Pomoc na wypożyczenie wysoko wykwalifikowanego personelu	17
5.8. Pomoc dla klastrów innowacyjnych	18
6. EFEKT ZACHĘTY ORAZ KONIECZNOŚĆ POMOCY	19
7. ZGODNOŚĆ POMOCY ZE WSPÓLNYM RYNKIEM OKREŚLANA NA PODSTAWIE OCENY SZCZEGÓŁOWEJ	19
7.1. Środki poddawane ocenie szczegółowej	19
7.2. Metodologia oceny szczegółowej: kryteria B+R+I do celów oceny ekonomicznej niektórych przypadków indywidualnych	20
7.3. Pozytywne skutki pomocy	20
7.3.1. Istnienie nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku	20
7.3.2. Stosowny instrument	21
7.3.3. Efekt zachęty oraz konieczność pomocy	21
7.3.4. Proporcjonalność pomocy	22
7.4. Analiza zakłócenia konkurencji i wymiany handlowej	22
7.4.1. Zniekształcenie dynamicznej motywacji	22
7.4.2. Tworzenie siły rynkowej	23
7.4.3. Utrzymywanie nieefektywnych struktur rynkowych	23
7.5. Bilansowanie i decyzja	23

	Strona
8. KUMULACJA	23
9. SZCZEGÓLNE ZASADY W ODNIESIENIU DO ROLNICTWA I RYBOŁÓWSTWA	24
10. PRZEPISY KOŃCOWE	24
10.1. Sprawozdawczość i monitoring	24
10.1.1 Sprawozdania roczne	24
10.1.2. Dostęp do pełnych tekstów programów	25
10.1.3 Informacje	25
10.2. Stosowne środki	25
10.3 Wejście w życie, okres obowiązywania oraz przegląd	25

1. WSTĘP

1.1. Cele pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną

Promowanie działalności badawczej, rozwojowej i innowacyjnej (dalej: B+R+I) jest ważnym celem stanowiącym przedmiot wspólnego zainteresowania. Artykuł 163 Traktatu WE stanowi, że „Wspólnota ma na celu wzmocnienie bazy naukowej i technologicznej przemysłu Wspólnoty i sprzyjanie zwiększaniu jego międzynarodowej konkurencyjności, przy jednoczesnym promowaniu działalności badawczej uznanej za niezbędną ...”. Artykuły 164 do 173 Traktatu WE określają działania, które mają zostać podjęte w tym zakresie oraz zakres i urzeczywistnianie wieloletniego programu ramowego.

Rada Europejska na posiedzeniu w Barcelonie w marcu 2002 r. przyjęła klarowny cel dotyczący kształtowania się wydatków na badania w przyszłości. Rada ustaliła, że całkowite wydatki na badania i rozwój (dalej: B+R) oraz innowacje we Wspólnocie należy zwiększyć, by do roku 2010 zbliżyć się do wartości 3 % Produktu Krajowego Brutto. Ponadto, Rada wyjaśniła, że dwie trzecie tych nowych inwestycji powinny pochodzić z sektora prywatnego. Aby osiągnąć ten cel, inwestycje w badania powinny rosnać w tempie średnio 8 % rocznie, przy czym nakłady publiczne ⁽¹⁾ powinny rosnać w tempie 6 %, a inwestycje prywatne w tempie 9 % rocznie ⁽²⁾.

Celem jest podniesienie efektywności ekonomicznej ⁽³⁾ poprzez stosowanie pomocy państwa, a tym samym przyczynienie się do trwałego wzrostu i tworzenia miejsc pracy. Z tego względu pomoc państwa na rzecz B+R+I powinna być zgodna ze wspólnym rynkiem, jeśli może ona doprowadzić do podejmowania dalszej działalności B+R+I oraz jeśli zakłócenie konkurencji nie jest uznawane za sprzeczne ze wspólnym interesem, który to interes – do celów niniejszych zasad ramowych – Komisja zrównuje z efektywnością gospodarczą. Celem niniejszych zasad ramowych jest zapewnienie osiągnięcia tego celu oraz, w szczególności, ułatwienie Państwom Członkowskim lepszego ukierunkowywania pomocy państwa na odnośne nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku ⁽⁴⁾.

Artykuł 87 ust. 1 Traktatu WE stanowi, że pomoc państwa jest niedozwolona. Jednakże w niektórych przypadkach pomoc taka może być zgodna ze wspólnym rynkiem na podstawie art. 87 ust. 2 i 3. Pomoc na działalność B+R+I jest uzasadniana w głównej mierze na podstawie art. 87 ust. 3 lit. b) oraz 87 ust. 3 lit. c). W niniejszych zasadach ramowych Komisja określa zasady, które będzie stosować przy ocenie zgłaszanej pomocy,

⁽¹⁾ Należy pamiętać, że tylko część wydatków publicznych na B+R można zakwalifikować jako pomoc państwa.

⁽²⁾ Por. „Inwestycje w badania naukowe – plan działań dla Europy”; Komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów, COM(2003) 226 wersja ostateczna, str. 7.

⁽³⁾ W ekonomii termin „efektywność” (lub „efektywność ekonomiczna”) odnosi się do stopnia optymalizacji całkowitego dobrobytu na danym rynku lub ogólnie w gospodarce. Dodatkowa działalność B+R+I zwiększa efektywność ekonomiczną dzięki przesunięciu popytu rynkowego w kierunku nowych lub udoskonalonych produktów, procesów lub usług, co jest równoważne ze spadkiem cen tych dóbr uwzględniających jakość.

⁽⁴⁾ Mówi się, że mamy do czynienia z „nieprawidłowością w funkcjonowaniu rynku”, kiedy rynek pozostawiony sam sobie nie funkcjonuje skutecznie pod względem ekonomicznym. W takiej sytuacji interwencja państwa, w tym pomoc państwa, może poprawić wyniki rynkowe od względem cen, wielkości produkcji oraz wykorzystania zasobów.

korzystając przy tym ze swobody decyzyjnej oraz zwiększając pewność prawną i przejrzystość swoich procedur decyzyjnych.

1.2. Polityka dotycząca pomocy państwa na rzecz B+R+I

W kontekście strategii lizbońskiej uznaje się, że poziom B+R+I nie jest optymalny dla gospodarki we Wspólnocie, co oznacza, że podniesienie poziomu B+R+I doprowadziłoby do wyższego wzrostu we Wspólnocie. Komisja jest zdania, iż dla sprostania temu wyzwaniu należy zmodernizować i ulepszyć istniejące zasady pomocy państwa B+R.

Po pierwsze w niniejszych zasadach ramowych Komisja rozszerza istniejące możliwości udzielania pomocy na działalność B+R o nowe działania wspierające innowacje. Innowacje wiążą się z procesem łączącym wiedzę i technologię z wykorzystywaniem szans rynkowych dla produktów, usług i procesów biznesowych, które są nowe lub ulepszone w porównaniu z obecnie dostępnymi na wspólnym rynku; proces ten niesie w sobie pewien stopień ryzyka. Na potrzeby zasad dotyczących pomocy państwa Komisja uznaje jednak, że pomoc państwa na innowacje powinna być dopuszczana nie na podstawie abstrakcyjnej definicji innowacji, lecz wyłącznie w zakresie, w jakim dotyczy ona konkretnych działań podejmowanych w odpowiedzi na nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku hamujące innowacje, i w przypadku których korzyści płynące z pomocy państwa mają szansę przeważać ewentualne szkody w zakresie konkurencji i wymiany handlowej.

Po drugie celem Komisji jest wspieranie lepszego administrowania pomocą państwa na rzecz B+R+I. Komisja ma zamiar rozszerzyć zakres wyłączeń grupowych dla B+R, które są obecnie ograniczone do pomocy dla małych i średnich przedsiębiorstw (dalej: MŚP) ⁽⁵⁾. Przyszłe rozporządzenie o ogólnym wyłączeniu grupowym obejmie mniej problematyczne środki pomocy w obszarze B+R+I. Niniejsze zasady ramowe będą nadal miały zastosowanie do wszystkich środków zgłoszonych Komisji, czy to ze względu na to, że dany środek nie jest objęty rozporządzeniem o wyłączeniu grupowym, czy też ze względu na zawarty w rozporządzeniu o wyłączeniu grupowym obowiązek indywidualnego zgłaszania pomocy, czy też ze względu na to, iż dane Państwo Członkowskie decyduje się zgłosić środek, który z zasady mógłby podlegać wyłączeniu na mocy rozporządzenia o wyłączeniu grupowym, jak również na potrzeby oceny wszelkiej niezgłoszonej pomocy.

Po trzecie, aby lepiej ukierunkować kontrolę prowadzoną przez Komisję, niniejsze zasady ramowe określają – na potrzeby oceny środków objętych zakresem niniejszych zasad ramowych – nie tylko zasady dotyczące zgodności danego środka pomocy ze wspólnym rynkiem (rozdział 5 poniżej), lecz także – ze względu na zwiększone ryzyko zakłócenia konkurencji i wymiany handlowej w wyniku stosowania pewnych środków pomocy – dodatkowe elementy dotyczące analizy efektu zachęty i konieczności pomocy (rozdział 6 poniżej) oraz dodatkową metodologię, która ma być stosowana przy prowadzeniu oceny szczegółowej (rozdział 7 poniżej).

⁽⁵⁾ Plan działań w zakresie pomocy państwa. Mniejsza i lepiej ukierunkowana pomoc państwa: mapa drogowa reformy pomocy państwa na lata 2005–2009. COM(2005) 107 wersja ostateczna – SEC(2005) 795; przyjęty dnia 7 czerwca 2005 r.

W tym kontekście Komisja podkreśla, że rynki konkurencyjne powinny z zasady prowadzić do najbardziej efektywnych wyników pod względem B+R+I. Nie zawsze jednak ma to miejsce w obszarze B+R+I, a interwencja rządu może w tej sytuacji przyczynić się do poprawy efektów. Przedsiębiorstwa będą skłonne więcej inwestować w badania tylko wtedy, gdy będą mogły czerpać konkretne korzyści handlowe z wyników tych badań i będą zdawały sobie sprawę z istnienia takich możliwości. Istnieje wiele przyczyn niskiego poziomu działań B+R+I, częściowo związanych z barierami strukturalnymi, a częściowo z istnieniem nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku. Bariery strukturalne należałoby eliminować z wykorzystaniem środków strukturalnych⁽⁶⁾, natomiast istotną przeciwwagę dla braku skuteczności spowodowanego nieprawidłowościami w funkcjonowaniu rynku może stanowić pomoc państwa. Ponadto dowody empiryczne wskazują, że aby pomoc państwa była efektywna, muszą jej towarzyszyć korzystne warunki ramowe, takie jak odpowiednie systemy praw własności intelektualnej, konkurencyjne otoczenie wraz z uregulowaniami prawnymi sprzyjającymi działalności badawczej i innowacyjnej, a także sprzyjające rynki finansowe.

Jednakże, pomoc państwa również prowadzi do zakłócenia konkurencji, a silna konkurencja jest jednocześnie kluczowym czynnikiem rynkowego stymulowania inwestycji w B+R+I. Dlatego, środki pomocy państwa należy konstruować rozważnie, aby ograniczyć możliwości wystąpienia takich zakłóceń. W przeciwnym razie pomoc państwa może przynieść skutki odwrotne do zamierzonych i obniżyć ogólny poziom B+R+I oraz wzrostu gospodarczego.

Główna obawa dotycząca udzielania przedsiębiorstwom pomocy na działalność B+R+I jest związana z faktem, iż prowadzi to do zniekształcania, a być może także zmniejszenia dynamicznej motywacji do inwestowania w przypadku konkurujących przedsiębiorstw. Pomoc uzyskiwana przez przedsiębiorstwo wzmacnia jego pozycję na rynku i zmniejsza zysk z inwestycji innych przedsiębiorstw. Jeżeli zakres takiego ograniczenia jest znaczący, może to prowadzić do ograniczenia działalności w zakresie B+R+I przez konkurentów. Ponadto, gdy pomoc prowadzi do lekkich ograniczeń budżetowych dla beneficjenta, może to także osłabić motywację do tworzenia innowacji na poziomie beneficjenta. Może się również zdarzyć, że pomoc wykorzystana zostanie do wspierania nieefektywnych przedsiębiorstw lub umożliwi beneficjentowi wzmocnienie praktyk wykluczających czy zwiększenie jego siły rynkowej.

1.3. Test bilansujący i jego zastosowanie w przypadku pomocy na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną

1.3.1. Plan działań w zakresie pomocy państwa: mniejsza i lepiej ukierunkowana pomoc, test bilansujący na potrzeby oceny pomocy

W planie działań w zakresie pomocy państwa⁽⁷⁾ Komisja ogłosiła, że „aby jak najlepiej wypełnić cele odnowionej strategii lizbońskiej na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia Komisja wzmocni, w odpowiednich przypadkach, swoje podejście gospodarcze do analizy pomocy państwa. Podejście gospodarcze jest instrumentem służącym lepszemu ukierunkowaniu pomocy państwa na cele odnowionej strategii lizbońskiej”.

⁽⁶⁾ W tym poprzez edukację w szkołach wyższych, programy badawcze i publiczne zaplecze badawcze, sprzyjające innowacjom zasady dotyczące praw własności intelektualnej, atrakcyjne warunki ramowe zachęcające przedsiębiorstwa do podejmowania działalności B+R+I.

⁽⁷⁾ Plan działań w zakresie pomocy państwa (przypis 5), ust 21.

Oceniając, czy dany środek pomocy można uznać za zgodny ze wspólnym rynkiem, Komisja dokonuje zestawienia pozytywnego wpływu środka pomocy na osiągnięcie danego celu stanowiącego przedmiot wspólnego zainteresowania i jego potencjalnie negatywnych skutków ubocznych polegających na zakłóceniu wymiany handlowej i konkurencji. Opierając się na dotychczasowych praktykach, w planie działań w zakresie pomocy państwa sformalizowano dokonywanie tego rodzaju bilansu, tworząc narzędzie określone mianem „testu bilansującego”⁽⁸⁾. Składa się on z trzech etapów prowadzących do decyzji o zatwierdzeniu środka pomocy państwa. Pierwsze dwa etapy odnoszą się do pozytywnych skutków pomocy państwa, a etap trzeci do skutków negatywnych oraz wynikającego z nich bilansu skutków pozytywnych i negatywnych:

- 1) Czy środek pomocy ukierunkowany jest na jasno określony cel będący przedmiotem wspólnego zainteresowania (na przykład wzrost gospodarczy, zatrudnienie, spójność lub środowisko)?
- 2) Czy pomoc została dobrze opracowana, aby zapewnić osiągnięcie celu będącego przedmiotem wspólnego zainteresowania tzn. czy planowana pomoc jest ukierunkowana na nieprawidłowość w funkcjonowaniu rynku lub inny cel?
 - (i) Czy pomoc państwa jest stosownym instrumentem polityki?
 - (ii) Czy istnieje efekt zachęty, tzn. czy pomoc powoduje zmianę zachowania firm?
 - (iii) Czy środek pomocy jest proporcjonalny, tzn. czy tę samą zmianę można by uzyskać przy mniejszej pomocy?
- 3) Czy zakłócenie konkurencji i wpływ na wymianę handlową są na tyle ograniczone, aby ogólny bilans był pozytywny?

Opisany tu test bilansujący ma zastosowanie zarówno przy opracowywaniu zasad pomocy państwa, jak i przy ocenie konkretnych przypadków.

W przypadku rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych pomoc państwa jest zgodna ze wspólnym rynkiem, jeśli spełnione zostały wymagane warunki. To samo odnosi się ogólnie do większości przypadków opisanych w niniejszym dokumencie. Jednakże w przypadku konkretnych środków pomocy, które potencjalnie mogą silnie zakłócić sytuację rynkową ze względu na wysokie kwoty przyznawanej pomocy, Komisja przeprowadzi ogólną ocenę pozytywnych i negatywnych skutków pomocy w oparciu o zasadę proporcjonalności.

1.3.2. Cel stanowiący przedmiot wspólnego zainteresowania będący tematem niniejszych zasad ramowych

Tematem niniejszych zasad ramowych jest przedmiot wspólnego zainteresowania, jakim jest promowanie działań B+R+I. Celem ostatecznym jest zwiększenie efektywności ekonomicznej poprzez naprawienie właściwie zdefiniowanych nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku, które uniemożliwiają gospodarce we Wspólnocie osiągnięcie optymalnego poziomu B+R+I.

⁽⁸⁾ Por. Plan działań w zakresie pomocy państwa (przypis 5), ust. 11 i 20, omówione dokładniej w Komunikacie w sprawie innowacji, COM(2005) 436 wersja ostateczna z 21 września 2005.

Aby ustanowić zasady zapewniające osiągnięcie postawionego celu dzięki środkom pomocy, należy przede wszystkim określić nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku, które hamują działalność B+R+I. Odbywa się ona poprzez szereg działań na etapach poprzedzających etap rynków produktowych, które wykorzystują istniejący potencjał B+R+I do opracowywania nowych lub ulepszonych produktów⁽⁹⁾ i procesów na tych rynkach, a tym samym stymulują wzrost gospodarki. Jednakże ze względu na dostępny potencjał B+R+I nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku mogą uniemożliwić osiągnięcie optymalnej produkcji na rynku i mogą prowadzić do braku efektywności, a to z następujących przyczyn:

- **Pozytywne efekty zewnętrzne/transfer wiedzy:** działalność B+R+I często przynosi korzyści dla społeczeństwa w formie transferu wiedzy. Jednakże, jeśli pewne projekty zostaną pozostawione na łasce rynku, stopa zwrotu może okazać się mało atrakcyjna z punktu widzenia inwestora prywatnego – nawet jeśli projekt będzie korzystny dla społeczeństwa – ponieważ przedsiębiorstwa zorientowane na zysk nie uwzględniają zewnętrznych skutków swoich działań przy podejmowaniu decyzji o tym, w jakim zakresie powinny podejmować działalność B+R+I. W efekcie może się zdarzyć, że projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania nie będą realizowane, o ile do sytuacji nie wkroczy rząd.
- **Dobro publiczne/transfer wiedzy:** w przypadku tworzenia wiedzy ogólnej – jak to się dzieje w przypadku badań podstawowych – nie można zapobiec wykorzystywaniu tej wiedzy przez innych (dobro publiczne), natomiast bardziej szczegółowa wiedza związana z produkcją może podlegać ochronie, na przykład poprzez patenty pozwalające wynalazcy uzyskać wyższy zysk z własnego wynalazku. Przy formułowaniu właściwej polityki, która ma służyć wspieraniu B+R+I, należy rozróżnić tworzenie wiedzy ogólnej oraz wiedzy, która może podlegać ochronie. Przedsiębiorstwa zazwyczaj nieodpłatnie wykorzystują wiedzę ogólną tworzoną przez innych, co sprawia, że niechętnie tworzą wiedzę samą. Może się więc okazać, że rynek jest nie tyle nieefektywny, co całkowicie nieistniejący. Gdyby tworzono więcej wiedzy o charakterze bardziej ogólnym, na transferach wiedzy zachodzących w całej gospodarce mogłoby zyskać całe społeczeństwo. W tym celu rządy będą być może musiały wspierać tworzenie wiedzy przez przedsiębiorstwa. W przypadku badań o zasadniczym znaczeniu będą być może musiały w całości pokrywać koszty prowadzenia przez przedsiębiorstwa takich badań.
- **Niedoskonałe i asymetryczne informacje:** działalność B+R+I charakteryzuje się wysokim stopniem ryzyka i niepewności. Ze względu na niedoskonałość i/lub asymetryczność informacji inwestorzy prywatni mogą z niechęcią odnosić się do finansowania projektów o wysokiej wartości. Wysoko wykwalifikowany personel może z kolei nie zdawać sobie sprawy z możliwości rekrutacyjnych innowacyjnych przedsiębiorstw. W efekcie alokacja zasobów ludzkich i finansowych na tych rynkach może okazać się nieodpowiednia, a cenne dla gospodarki projekty nie będą realizowane.
- **Problemy z koordynacją i tworzeniem sieci:** zdolność przedsiębiorstw do wzajemnej koordynacji działań,

a przynajmniej do wchodzenia w interakcje, a tym samym do realizacji B+R+I, może zostać osłabiona. Problemy takie mogą wynikać z rozmaitych przyczyn, w tym także z trudności z koordynacją działalności B+R oraz znajdowaniem odpowiednich partnerów.

1.3.3. Stosowny instrument

Należy pamiętać, że mogą istnieć lepsze, bardziej odpowiednie instrumenty zwiększania poziomu B+R+I w gospodarce, na przykład regulacje prawne, przeznaczanie większych środków na finansowanie wyższych uczelni, ogólne instrumenty podatkowe sprzyjające B+R+I⁽¹⁰⁾. Stosowność określonego instrumentu polityki w danej sytuacji wynika zwykle z głównych przyczyn danego problemu. W przypadku problemów nowego uczestnika rynku z wykorzystaniem wyników działalności B+R+I ograniczenie barier rynkowych może okazać się bardziej stosowne niż pomoc państwa. Lekarstwem na braki wykwalifikowanego personelu B+R+I mogą być większe inwestycje w szkolnictwo wyższe, a nie przyznawanie pomocy państwa na realizację projektów B+R+I. Państwa Członkowskie powinny więc decydować się na udzielanie pomocy tylko wtedy, gdy jest ona stosownym instrumentem dla podejmowanego problemu. Oznacza to, że niezbędne jest wyraźne określenie nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku, któremu ma przeciwdziałać dany środek pomocy.

1.3.4. Efekt zachęty oraz konieczność pomocy

Pomoc państwa na rzecz B+R+I musi prowadzić do zmiany zachowań beneficjentów pomocy polegającej na zintensyfikowaniu działalności B+R+I oraz realizowaniu takich projektów i działań B+R+I, które w przeciwnym razie nie zostałyby podjęte lub które byłyby podjęte w bardziej ograniczonym zakresie. Komisja jest zdania, że efektem udzielenia pomocy powinno być zwiększenie rozmiarów, zakresu, wydatkowanych kwot lub tempa działalności B+R+I. Efekt zachęty określany jest w analizie przeciwstawnej, w której poziom zamierzonej działalności porównywany jest przy założeniu udzielenia i nieudzielenia pomocy. Państwa Członkowskie muszą wyraźnie wykazać, w jaki sposób mają zamiar zapewnić wystąpienie efektu zachęty.

1.3.5. Proporcjonalność pomocy

Pomoc uznaje się za proporcjonalną tylko wtedy, gdy takiego samego wyniku nie można osiągnąć z wykorzystaniem mniej zakłócającego konkurencję środka pomocy. W szczególności należy ograniczyć wysokość i intensywność pomocy do minimum niezbędnego do przeprowadzenia działań B+R+I.

1.3.6. Konieczność ograniczenia negatywnych skutków pomocy na rzecz B+R+I w celu zapewnienia dodatniego bilansu ogólnego

Ewentualne zakłócenia konkurencji wynikające z udzielania pomocy państwa na rzecz B+R+I można sklasyfikować następująco:

- zaburzenie dynamicznej motywacji przedsiębiorstw oraz wypieranie konkurencji z rynku,
- wspieranie nieefektywnej produkcji,

⁽¹⁰⁾ Patrz: Obwieszczenie w sprawie stosowania reguł pomocy publicznej do środków związanych z bezpośrednim opodatkowaniem działalności gospodarczej (Dz.U. C 384 z 10.12.1998, p. 3).

⁽⁹⁾ Uwzględnia się tu także usługi.

- praktyki wykluczające oraz wzmacnianie siły rynkowej danego podmiotu,
- wpływ na rozmieszczanie działalności gospodarczej w różnych Państwach Członkowskich,
- wpływ na przepływ handlowy na rynku wewnętrznym.

Skutki ujemne są zwykle poważniejsze w przypadku wyższych kwot pomocy oraz w przypadku pomocy udzielanej na działania na etapie bliskim wprowadzeniu produktu lub usługi na rynek. Z tego względu intensywność pomocy powinna być zasadniczo niższa w odniesieniu do działań związanych z rozwojem i innowacją niż w odniesieniu do działalności związanej z badaniami. Ponadto ważne jest, aby w definicji kosztów kwalifikowalnych zapewnić, aby nie zaliczać do nich kosztów obejmujących rutynową działalność firmy. Na stopień zakłócenia sytuacji rynkowej wpływ mają także cechy beneficjenta oraz rynków właściwych. Aspekty te będą analizowane dokładnie w przypadkach poddawanych ocenie szczegółowej.

1.4. Stosowanie testu bilansującego: przesłanki prawne i potrzeba dokładniejszej oceny

Niniejsze zasady ramowe będą stosowane do oceny wszystkich rodzajów pomocy na rzecz działalności badawczej, rozwojowej i innowacyjnej zgłaszanej do Komisji. Komisja ocenia wszystkie takie zgłoszenia na podstawie testu bilansującego zaprezentowanego w rozdziale 1. Środek pomocy zostanie zatem zatwierdzony tylko wówczas, gdy – z uwzględnieniem wszystkich elementów testu bilansującego – ogólny wynik będzie pozytywny. Jednak ocena Komisji może nie być zgodna z wynikiem testu, ponieważ w zależności od przypadku ryzyko dla konkurencji i handlu wynikające z zastosowania określonego środka pomocy może się różnić. Bez uszczerbku dla przepisów art. 4 i 7 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE ⁽¹⁾, Komisja korzysta z różnych przesłanek prawnych zależnie od rodzaju zgłoszonego środka pomocy.

Całość zgłoszonej pomocy będzie najpierw poddana ocenie poprzez odwołanie się do postanowień rozdziału 5. W rozdziale tym Komisja określiła środki pomocy, co do których z góry zakłada, że udzielana za ich pośrednictwem pomoc państwa będzie ukierunkowana na konkretne nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku, które hamują działalność B+R+I. Komisja opracowała również warunki i parametry będące gwarantem tego, że pomoc państwa udzielana za pośrednictwem tych środków rzeczywiście wywoła efekt zachęty, będzie proporcjonalna, a jej negatywny wpływ na konkurencję i handel będzie ograniczony. Rozdział 5 zawiera zatem parametry dotyczące działania objętego pomocą, intensywności pomocy oraz warunków związanych ze zgodnością pomocy ze wspólnym rynkiem. Zasadniczo na podstawie niniejszych wytycznych tylko środki, które spełniają kryteria określone w rozdziale 5, można uznać za kwalifikujące się do uznania za zgodne ze wspólnym rynkiem na mocy art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE.

W rozdziale 6 Komisja przedstawia szczegółowe zasady przeprowadzania oceny efektu zachęty oraz konieczności pomocy.

W rozdziale 7 Komisja wyjaśnia dokładnie, w których przypadkach i w jaki sposób będzie przeprowadzać ocenę szczegółową.

Wszystko to przekłada się na różne poziomy oceny, opisane bardziej szczegółowo w dalszej części wytycznych. W przypadku pierwszego poziomu Komisja uznaje, że zasadniczo wystarczy, aby dane środki spełniały warunki określone w rozdziale 5, pod warunkiem spełnienia warunków określonych w rozdziale 6, dotyczących efektu zachęty. W przypadku wszystkich pozostałych środków Komisja uważa, że konieczny jest dodatkowy nadzór z powodu wyższego ryzyka dla konkurencji i handlu wynikającego z samej działalności, wielkości pomocy lub rodzaju beneficjenta. Dodatkowy nadzór będzie zasadniczo obejmował bardziej szczegółową analizę rzeczową danego przypadku zgodnie z postanowieniami określonymi w rozdziale 6 w odniesieniu do konieczności pomocy i efektu zachęty lub w rozdziale 7 w odniesieniu do oceny pomocy przekraczającej próg określony w sekcji 7.1. niniejszych zasad ramowych. W wyniku dodatkowego nadzoru Komisja może zatwierdzić pomoc, uznać jej niezgodność ze wspólnym rynkiem lub uznać zgodność ze wspólnym rynkiem w zależności od warunków.

Po pierwsze zdaniem Komisji w przypadku niektórych środków pomocy spełnienie postanowień, o których mowa w rozdziale 5 i 6, będzie zasadniczo wystarczające do zapewnienia zgodności, ponieważ zakłada się, że zastosowanie testu bilansującego w przypadku takiego środka da wynik pozytywny. To, czy dany środek można zaliczyć do tej kategorii, zależy od rodzaju beneficjenta, działalności objętej pomocą oraz wielkości otrzymanej pomocy. Zdaniem Komisji za zgodne ze wspólnym rynkiem będzie można uznać, na podstawie rozdziału 5 i 6, następujące środki pomocy, pod warunkiem, że (i) są zgodne z wszystkimi warunkami i parametrami określonymi w rozdziale 5 oraz (ii) pomoc została udzielona dopiero po przedłożeniu wniosku władzom krajowym:

- pomoc na realizację projektów i studiów wykonalności w przypadkach, gdy beneficjentem pomocy jest MŚP oraz gdy kwota pomocy wynosi poniżej 7,5 miliona EUR dla projektu (pomoc na realizację projektu plus pomoc na realizację studium wykonalności) dla jednego MŚP,
- pomoc na poczet kosztów praw własności przemysłowej dla MŚP,
- pomoc dla młodych innowacyjnych przedsiębiorstw,
- pomoc na innowacyjne usługi doradcze; pomoc na usługi wspierające innowacje,
- pomoc na wypożyczenie wysoko wykwalifikowanych pracowników.

W odniesieniu do wymienionych wyżej środków rozdział 6 wyjaśnia, że w przypadku spełnienia warunków wymienionych w pkt (ii) powyżej zakłada się obecność efektu zachęty.

Po drugie, gdy kwota zgłoszonej pomocy **nie przekracza** progu określonego w sekcji 7.1. niniejszych zasad ramowych, dodatkowy nadzór obejmuje wykazanie efektu zachęty i konieczności pomocy, zgodnie z rozdziałem 6. Takie środki pomocy zostaną zatem, na podstawie rozdziału 5 i 6, uznane za zgodne ze wspólnym rynkiem tylko wówczas, gdy (i) są zgodne ze wszystkimi warunkami i parametrami określonymi w rozdziale

⁽¹⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, str. 1.

5 oraz (ii) efekt zachęty i konieczność pomocy wykazano zgodnie z rozdziałem 6.

Po trzecie, gdy kwota zgłoszonej pomocy **przekracza** próg określony w sekcji 7.1. niniejszych zasad ramowych, dodatkowo nadzór obejmuje szczegółową ocenę, zgodnie z rozdziałem 7. Takie środki pomocy zostaną zatem, na podstawie rozdziału 5, 6 i 7, uznane za zgodne ze wspólnym rynkiem tylko wówczas, gdy (i) są zgodne z wszystkimi warunkami i parametrami określonymi w rozdziale 5 oraz (ii) wynik testu bilansującego, o którym mowa w rozdziale 7, jest ogólnie rzecz biorąc pozytywny.

1.5. Uzasadnienie specjalnych środków podlegających niniejszym zasadom ramowym

Stosując te kryteria w odniesieniu do B+R+I, Komisja określiła szereg środków, w przypadku, których pomoc państwa może, w szczególnych warunkach, być zgodna z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE.

Pomoc na realizację projektów obejmujących badania podstawowe i przemysłowe oraz rozwój eksperymentalny jest ukierunkowana głównie na nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku dotyczące pozytywnych efektów zewnętrznych (transfer wiedzy), w tym dóbr publicznych. Komisja uważa, że użyteczne jest utrzymanie różnych kategorii działalności B+R+I niezależnie od tego, czy działalność ta prowadzona jest według interaktywnego czy według linearnego modelu innowacji. Różne poziomy intensywności pomocy odzwierciedlają różne zakresy nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku oraz bliskość komercjalizacji. Ponadto w porównaniu z poprzednio obowiązującymi zasadami dotyczącymi pomocy państwa w tym obszarze do prac w zakresie rozwoju eksperymentalnego zaliczono niektóre działania innowacyjne, a system premii został uproszczony. Ze względu na oczekiwane silniejsze konsekwencje nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku oraz spodziewane większe pozytywne efekty zewnętrzne wydaje się, że premie są uzasadnione w przypadku MŚP, współpracy między MŚP oraz współpracy z MŚP, współpracy transgranicznej oraz partnerstw publiczno-prywatnych (współpracy przedsiębiorstw z publicznymi organizacjami badawczymi).

Pomoc przeznaczona na techniczne studia wykonalności związane z projektami B+R+I ma na celu zniwelowanie nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku związanej z niedoskonałością i asymetrycznością informacji. Uznaje się, że studia wykonalności są bardziej oddalone od rynku niż sam projekt, stąd też można tu zaakceptować stosunkowo wysoką intensywność pomocy.

Pomoc na poczet kosztów praw własności przemysłowej dla MŚP jest ukierunkowana na nieprawidłowość w funkcjonowaniu rynku związaną z pozytywnymi efektami zewnętrznymi (transfer wiedzy); jej celem jest zwiększenie możliwości odpowiedniego przeznaczenia zysków przez MŚP, a tym samym silniejsze zachęcenie go do podejmowania działalności B+R+I.

Pomoc dla młodych innowacyjnych przedsiębiorstw została wprowadzona w celu zniwelowania nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku związanych z niedoskonałością i asymetrycznością informacji, co szczególnie szkodzi tym przedsiębiorstwom, niszcząc ich zdolność do pozyskiwania odpowiednich środków na innowacyjne przedsięwzięcia.

Pomoc przeznaczona na innowacje w obrębie procesów i innowacje organizacyjne w sektorze usług jest ukierunkowana na nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku związane z niedoskonałością informacji i pozytywnymi efektami zewnętrznymi. Ma na celu zniwelowanie problemu braku powiązania między innowacjami w działalności usługowej a kategoriami w sektorze B+R. Innowacje w sektorze usług są często wynikiem raczej interakcji

z klientami i konfrontacji z rynkiem niż wykorzystania istniejącej wiedzy naukowej, technologicznej lub biznesowej. Ponadto innowacje w działalności usługowej opierają się zwykle na nowych procesach i rozwiązaniach organizacyjnych, a nie na rozwoju technologii. Innowacje dotyczące procesów i rozwiązań organizacyjnych nie są w wystarczającym stopniu objęte pomocą na projekty B+R i wymagają dodatkowych i szczególnych środków pomocy ukierunkowanych na nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku, które te innowacje wstrzymują.

Pomoc na usługi doradcze i usługi wsparcia innowacji, realizowana przez pośredników innowacyjnych, ukierunkowana jest na nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku związane z niedostatecznym rozpowszechnianiem informacji, efektami zewnętrznymi oraz brakiem koordynacji. Pomoc państwa jest tu stosownym rozwiązaniem służącym zmianie motywacji MŚP do zakupu takich usług oraz zwiększenia podaży i popytu na usługi świadczone przez pośredników innowacyjnych.

Pomoc na wypożyczenie wysoko wykwalifikowanego personelu jest ukierunkowana na niwelowanie nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku wywołanych niedoskonałością informacji na rynku pracy Wspólnoty. Wysoko wykwalifikowani pracownicy we Wspólnocie częściej zatrudniają się w dużych przedsiębiorstwach, gdyż zwykle postrzegają duże firmy jako pracodawców oferujących lepsze warunki pracy, większe bezpieczeństwo i atrakcyjniejsze możliwości kształtowania kariery zawodowej. Z kolei, MŚP mogłyby odnosić korzyści z ważnych transferów wiedzy oraz zwiększonego potencjału innowacyjnego, gdyby były w stanie zatrudnić wysoko wykwalifikowany personel do prowadzenia działalności B+R+I. Tworzenie pomostów między dużymi przedsięwzięciami lub uczelniami a MŚP również może przyczynić się do pokonywania nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku oraz wspierać proces tworzenia klastrów.

Pomoc dla klastrów innowacyjnych ma na celu niwelowanie nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku związanych z problemami koordynacyjnymi utrudniającymi rozwój klastrów lub ograniczającymi wzajemne kontakty i przepływ wiedzy w ramach klastrów. Pomoc państwa może przyczynić się do rozwiązania tego problemu w dwojaki sposób: po pierwsze poprzez wspieranie inwestycji w otwartą infrastrukturę współdzieloną przez klastry innowacyjne, a po drugie przez wspieranie kontaktów pomiędzy klastrami celem zacieśniania współpracy, tworzenia sieci powiązań oraz wspierania procesu uczenia się.

2. ZAKRES STOSOWANIA I DEFINICJE

2.1. Zakres stosowania zasad ramowych

Niniejsze zasady ramowe mają zastosowanie do pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną. Będą one stosowane zgodnie z polityką Wspólnoty w zakresie pomocy państwa, innymi postanowieniami Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie oraz prawodawstwa przyjętego na mocy tych traktatów.

Zgodnie z ogólnymi zasadami traktatowymi pomoc państwa nie może zostać zatwierdzona, jeśli środek pomocy ma charakter dyskryminujący w stopniu nie uzasadnionym charakterem pomocy udzielanej przez państwo. W odniesieniu do B+R+I należy w szczególności podkreślić, że Komisja nie będzie zatwierdzać środków pomocy, które wykluczają możliwość wykorzystywania wyników działalności B+R+I w innych Państwach Członkowskich.

Władze publiczne mogą zlecać prowadzenie działalności B+R firmom lub nabywać od nich jej wyniki. Jeśli władze publiczne nie płacą za to ceny rynkowej, zwykle oznacza to istnienie pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu

WE. Jeśli natomiast kontrakty te są przyznawane na warunkach rynkowych, na co wskazywać może fakt przeprowadzenia procedury przetargowej zgodnie z odpowiednimi dyrektywami dotyczącymi zamówień publicznych, w szczególności z dyrektywą 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 koordynująca procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych⁽¹²⁾ oraz dyrektywą 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi⁽¹³⁾, Komisja zwykle uznaje, że nie wchodzi w grę pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE.

Niniejsze zasady ramowe mają zastosowanie do pomocy służącej wsparciu działalności badawczej, rozwojowej i innowacyjnej we wszystkich sektorach podlegających regulacjom Traktatu WE. Mają one także zastosowanie do sektorów podlegającym szczególnym zasadom wspólnotowym w zakresie pomocy państwa, o ile zasady te nie stanowią inaczej⁽¹⁴⁾.

Niniejsze zasady ramowe mają zastosowanie do pomocy państwa na rzecz B+R+I w dziedzinie środowiska⁽¹⁵⁾, gdyż istnieje wiele możliwości osiągnięcia efektu synergii między innowacjami na rzecz jakości i efektywności, oraz innowacjami służącymi optymalizacji wykorzystania energii, optymalizacji odpadów i bezpieczeństwa.

Po wejściu w życie rozporządzenia Komisji (WE) nr 364/2004 z dnia 25 lutego 2004 zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 70/2001 odnośnie rozszerzenia jego zakresu w celu włączenia pomocy dla badań i rozwoju⁽¹⁶⁾, pomoc dla MŚP na badania i rozwój jest zwolniona z wymogu zgłoszenia zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw. Państwa Członkowskie zachowują natomiast swobodę zgłaszania takiej pomocy. Jeżeli Państwa Członkowskie zdecydują się na jej zgłoszenie, niniejsze zasady ramowe będą wciąż aktualne w odniesieniu do oceny zgłoszonej w ten sposób pomocy⁽¹⁷⁾.

Koszty personelu zaliczane są do kosztów kwalifikowalnych w ramach kilku środków objętych niniejszymi zasadami ramowymi, a ponadto wprowadzono środek dotyczący pomocy na wypożyczenie wysoko wykwalifikowanego personelu, natomiast ogólna pomoc przeznaczona na zatrudnianie i szkolenie pracowników badawczych nadal podlega szczegółowym instrumentom dotyczącym pomocy państwa w zakresie zatrudnienia

⁽¹²⁾ Dz.U. L 134 z 30.4.2004, str. 1.

⁽¹³⁾ Dz.U. L 134 z 30.4.2004, str. 114.

⁽¹⁴⁾ Na przykład, art. 3 rozporządzenia Rady (EWG) nr 1107/70 z dnia 4 czerwca 1970 r. w sprawie przyznawania pomocy w transporcie kolejowym, drogowym i w żegludze śródlądowej przewiduje szczególne zasady zgodności pomocy państwa na rzecz B+R w sektorze transportu kolejowego, drogowego i rzeczno.

⁽¹⁵⁾ Patrz: obecne wytyczne wspólnotowe w sprawie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego, Dz.U. C 37 z 3.2.2001, str. 3, pkt 7. Ponadto w kontekście przeglądu wytycznych dotyczących środowiska Komisja rozważy możliwość włączenia nowych środków, które mogą również obejmować innowacje ekologiczne.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. L 63 z 28.2.2004, str. 22.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 33. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 364/2004.

i szkolenia – obecnie jest to rozporządzenie Komisji (WE) nr 68/2001 z dnia 12 stycznia 2001r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy szkoleniowej⁽¹⁸⁾ oraz rozporządzenie Komisji (WE) nr 2204/2002 z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa w zakresie zatrudnienia⁽¹⁹⁾.

Z zakresu niniejszych zasad ramowych wyłączona jest pomoc na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną dla przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych wspólnotowych w sprawie pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji⁽²⁰⁾.

2.2. Definicje

Na potrzeby niniejszych zasad ramowych zastosowanie mają następujące definicje:

- a) **„małe i średnie przedsiębiorstwa”** lub MŚP, **„małe przedsiębiorstwa”** oraz **„średnie przedsiębiorstwa”** oznaczają tego rodzaju przedsiębiorstwa w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 70/2001, lub dowolnego rozporządzenia zastępującego to rozporządzenie;
- b) **„duże przedsiębiorstwa”** oznaczają przedsiębiorstwa niespełniające wymogów definicji małych i średnich przedsiębiorstw;
- c) **„intensywność pomocy”** oznacza kwotę pomocy brutto wyrażoną jako procent kwalifikowalnych kosztów projektu. Wszystkie zastosowane wartości liczbowe rozpatrywane są przed potrąceniem podatku lub innych opłat. Tam, gdzie pomoc przyznawana jest w formie innej niż dotacja, kwotą pomocy będzie ekwiwalent tej pomocy w postaci dotacji. Pomoc wypłacana w kilku ratach będzie dyskontowana do swojej wartości w momencie udzielenia pomocy. Stopa procentowa stosowana do celów dyskontowania oraz do obliczenia kwoty pomocy w ramach pożyczki uprzywilejowanej będzie stawką referencyjną mającą zastosowanie w czasie przyznania dotacji. Intensywność pomocy oblicza się dla każdego beneficjenta;
- d) **„organizacja badawcza”** oznacza podmiot taki jak wyższa uczelnia czy instytut naukowo-badawczy, niezależnie od jego statusu prawnego (ustanowienia na mocy prawa publicznego lub prywatnego) ani sposobu finansowania, którego głównym celem jest prowadzenie badań podstawowych, badań przemysłowych lub rozwoju eksperymentalnego oraz rozpowszechnianie jej wyników poprzez działalność dydaktyczną, publikacje lub transfer technologii; wszystkie zyski są reinwestowane w tę działalność, rozpowszechnianie jej wyników lub dydaktykę; przedsiębiorstwa mogące wywierać wpływ na taki podmiot, w roli na przykładna przykład udziałowców czy członków, nie mają preferencyjnego dostępu do potencjału badawczego takiego podmiotu ani do wyników badań przezeń uzyskanych;
- e) **„badania podstawowe”** oznaczają prace eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobywania nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na żadne praktyczne zastosowania ani użytkowanie;

⁽¹⁸⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 20. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 363/2004 (Dz.U. L 63 z 28.2.2004, str. 20).

⁽¹⁹⁾ Dz.U. L 337 z 13.12.2002, str. 3.

⁽²⁰⁾ Obecnie: Dz.U. C 244 z 1.10.2004, str. 2.

- f) **„badania przemysłowe”** oznaczają badania planowane lub badania krytyczne mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności celem opracowywania nowych produktów, procesów i usług lub wprowadzenia znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów czy usług. Uwzględnia się tu tworzenie elementów składowych systemów złożonych, co jest niezbędne do badań przemysłowych, szczególnie do walidacji technologii generycznych, z wyjątkiem prototypów objętych zakresem lit. g);
- g) **„eksperymentalne prace rozwojowe”** oznaczają nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i biznesu oraz innej stosownej wiedzy i umiejętności na potrzeby planowania produkcji oraz tworzenia i projektowania nowych, zmienionych lub ulepszonych produktów, procesów czy usług. Mogą one także obejmować na przykład inne czynności mające na celu pojęciowe definiowanie, planowanie oraz dokumentowanie nowych produktów, procesów i usług. Czynności te mogą obejmować tworzenie projektów, rysunków, planów oraz innej dokumentacji pod warunkiem, że nie są one przeznaczone do celów komercyjnych;

Uwzględnia się także opracowywanie prototypów o potencjalnym wykorzystaniu komercyjnym oraz projektów pilotażowych w przypadkach, gdy prototyp stanowi końcowy produkt komercyjny, a jego produkcja wyłącznie do celów demonstracyjnych i walidacyjnych jest zbyt kosztowna. W przypadku, gdy projekty pilotażowe lub demonstracyjne mają być następnie wykorzystywane do celów komercyjnych, wszelkie przychody uzyskane z tego tytułu należy odjąć od kwoty kosztów kwalifikowalnych.

Do uzyskania pomocy państwa kwalifikuje się także działalność związana z produkcją eksperymentalną oraz testowaniem produktów, procesów i usług, pod warunkiem, że nie są one wykorzystywane ani przekształcane z myślą o zastosowaniach przemysłowych lub komercyjnych.

Eksperymentalne prace rozwojowe nie obejmują rutynowych i okresowych zmian wprowadzanych do produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, istniejących usług oraz innych operacji w toku, nawet jeśli takie zmiany mają charakter ulepszeń;

- h) **„zaliczka zwrotna”** oznacza pożyczkę na realizację projektu, która jest wypłacana w jednej lub kilku ratach, a warunki spłaty zależą od wyników realizacji projektu B+R+I;
- i) **„innowacja w obrębie procesu”** ⁽²¹⁾ oznacza wdrożenie nowej lub znacząco udoskonalonej metody produkcji lub dostarczania towarów i usług (w tym znaczące zmiany w obrębie technik, sprzętu oraz/lub oprogramowania). Za innowację nie uważa się niewielkich zmian lub ulepszeń; zwiększenia mocy produkcyjnych lub usługowych poprzez dodanie systemów produkcyjnych lub logistycznych bardzo podobnych do obecnie stosowanych; zaprzestania stosowania danego procesu; prostego zastąpienia lub podwyższenia majątku; zmian wynikających jedynie ze zmian cen czynników produkcji; dostosowania do potrzeb

użytkownika; regularnych zmian sezonowych i innych zmian cyklicznych; obrotu nowymi lub znacząco udoskonalonymi produktami;

- j) **„innowacja organizacyjna”** ⁽²²⁾ oznacza wdrożenie nowej metody organizacyjnej w praktykach prowadzenia działalności w danym przedsiębiorstwie, w organizacji pracy lub w relacjach z podmiotami zewnętrznymi. Za innowację nie uważa się zmian w praktykach prowadzenia działalności, organizacji pracy lub w relacjach z podmiotami zewnętrznymi, które opierają się na metodach organizacyjnych już stosowanych przez przedsiębiorstwo; zmian w zakresie strategii zarządzania; połączeń i przejęć; zaprzestania stosowania danego procesu; prostego zastąpienia lub podwyższenia majątku; zmian wynikających wyłącznie ze zmian cen czynników produkcji; dostosowania do potrzeb użytkownika; regularnych zmian sezonowych lub innych zmian cyklicznych; obrotu nowymi lub znacząco udoskonalonymi produktami;
- k) **„wysoko wykwalifikowany personel”** oznacza badaczy, inżynierów, konstruktorów i menedżerów ds. marketingu posiadających wyższe wykształcenie oraz co najmniej 5 lat odpowiedniego doświadczenia zawodowego. Za odpowiednie doświadczenie zawodowe można uznać studia doktoranckie;
- l) **„oddelegowanie”** oznacza tymczasowe zatrudnienie personelu przez beneficjenta pomocy na pewien okres, po którym członkowie personelu mają prawo wrócić do swojego poprzedniego pracodawcy;
- m) **„klastry innowacyjne”** oznaczają skupiska niezależnych przedsiębiorstw – nowopowstałych firm innowacyjnych, małych, średnich i dużych przedsiębiorstw oraz organizacji badawczych – działających w określonym sektorze i regionie oraz mających na celu stymulowanie działalności innowacyjnej przez promowanie intensywnych kontaktów, współdzielenie zaplecza technicznego oraz wymianę wiedzy i doświadczeń oraz poprzez skuteczne przyczynianie się do transferu technologii, tworzenia sieci powiązań oraz rozpowszechniania informacji wśród przedsiębiorstw wchodzących w skład danego klastra. Państwo Członkowskie powinno dążyć do uzyskania właściwej równowagi między MŚP i dużymi przedsiębiorstwami w ramach klastra, aby uzyskać określoną masę krytyczną, szczególnie poprzez specjalizację w określonym obszarze działalności B+R+I oraz biorąc pod uwagę istniejące klastry w danym Państwie Członkowskim i na szczeblu wspólnotowym.

3. POMOC PAŃSTWA W ROZUMIENIU ART. 87 UST. 1 TRAKTATU WE

Ogólnie rzecz biorąc, każde finansowanie spełniające kryteria art. 87 ust. 1 Traktatu WE będzie uznane za pomoc państwa. W ramach udzielania bardziej szczegółowych wskazówek poniżej opisano typowe kwestie dotyczące obszaru działalności badawczej, rozwojowej i innowacyjnej.

3.1. Organizacje badawcze oraz pośrednicy innowacyjni jako beneficjenci pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE

Odpowiedzi na pytanie o to, czy organizacje badawcze są beneficjentami pomocy państwa, należy udzielić zgodnie z ogólnymi zasadami pomocy państwa.

⁽²¹⁾ Por. definicja w podręczniku OSLO (wyd. ang. 'Guidelines for Collecting and Interpreting Innovation Data', 3rd Edition, Organisation for Economic Co-operation and Development, 2005 r., str. 49; wydanie polskie: Pomiar działalności naukowej i technicznej, Proponowane zasady gromadzenia i interpretacji danych dotyczących innowacji technologicznych. Podręcznik OSLO. OECD/EUROSTAT/KBN 1999).

⁽²²⁾ Por. definicja w podręczniku OSLO, str. 51.

Zgodnie z art. 87 ust. 1 Traktatu WE oraz orzeczeniami Trybunału, finansowanie publiczne działalności B+R+I prowadzonej przez organizacje badawcze będzie kwalifikowane jako pomoc państwa, jeśli spełnione są wszystkie warunki określone w art. 87 ust. 1 Traktatu WE. Zgodnie z orzecznictwem oznacza to m.in. wymóg, aby taka organizacja spełniała kryteria kwalifikujące ją jako przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE. Nie zależy to od jej statusu prawnego (ustanowienia na mocy prawa publicznego lub prywatnego) ani charakteru ekonomicznego (tzn. nastawienia lub nienastawienia na zysk). Elementem decydującym o zakwalifikowaniu danej organizacji jako przedsiębiorstwa jest to, czy organizacja badawcza prowadzi działalność gospodarczą polegającą na oferowaniu towarów i/lub usług na określonym rynku⁽²³⁾. Tym samym publiczne finansowanie działalności gospodarczej jest objęte art. 87 ust. 1 Traktatu WE, o ile spełnione są wszystkie pozostałe warunki.

3.1.1. Finansowanie działalności niegospodarczej ze środków publicznych

Jeżeli ten sam podmiot prowadzi zarówno działalność o charakterze gospodarczym jak i niegospodarczym, w celu uniknięcia subsydiowania krzyżowego działalności gospodarczej finansowanie publiczne działalności niegospodarczej nie będzie objęte art. 87 ust. 1 Traktatu WE, jeśli oba rodzaje działalności, ich koszty i finansowanie można wyraźnie rozdzielić⁽²⁴⁾. Dowodami na to, że koszty zostały przypisane właściwie, mogą być roczne sprawozdania finansowe uczelni i organizacji badawczych.

Komisja jest jednak zdania, że zasadnicza działalność organizacji badawczych ma zwykle charakter niegospodarczy, w szczególności:

- kształcenie mające na celu zwiększanie coraz lepiej wyszkolonych zasobów ludzkich,
- prowadzenie niezależnej działalności B+R mającej na celu powiększanie zasobów wiedzy i lepsze zrozumienie, w tym działalności prowadzonej we współpracy,
- upowszechnianie wyników badań.

Ponadto Komisja jest zdania, że działalność dotycząca transferu technologii (udzielanie licencji, tworzenie firm typu *spin-off* lub inne formy zarządzania wiedzą stworzone przez organizację badawczą) ma charakter niegospodarczy, jeśli odbywa się

⁽²³⁾ Sprawa 118/85, *Komisja przeciwko Włochom* [1987] Rec. str. 2599, motyw 7; Sprawa C-35/96 *Komisja przeciwko Włochom* [1998] Rec. str. I-3851, CNSD, motyw 36; Sprawa C-309/99, *Wouters* [2002] Rec. str. I-1577, motyw 46.

⁽²⁴⁾ Działalność gospodarcza obejmuje w szczególności badania prowadzone w ramach umowy z przedsiębiorstwem przemysłowym oraz wynajem infrastruktury badawczej i oferowanie usług konsultacyjnych.

wewnątrz przedsiębiorstwa⁽²⁵⁾ i cały pochodzący z niej dochód jest reinwestowany w zasadniczą działalność organizacji badawczych⁽²⁶⁾.

3.1.2. Finansowanie działalności gospodarczej ze środków publicznych

Jeżeli organizacje badawcze lub inni działający na zasadach niekomercyjnych pośrednicy w dziedzinie innowacji (na przykład centra technologii, inkubatory, izby handlowe) podejmują działalność gospodarczą taką jak na przykład wynajem infrastruktury, świadczenie usług na rzecz przedsiębiorstw lub realizacja badań kontraktowych, powinno się to odbywać na normalnych zasadach rynkowych, a finansowanie tej działalności gospodarczej będzie się na ogół wiązało z udzieleniem pomocy państwa.

Jeśli jednak organizacja badawcza lub inny niekomercyjny pośrednik w dziedzinie innowacji jest w stanie wykazać, że całość otrzymanych środków z kasy państwowej na świadczenie określonych usług została przekazana odbiorcy końcowemu, a pośrednik nie uzyskał żadnej korzyści, wtedy organizacja-pośrednik może nie być uznana za odbiorcę pomocy państwa.

W przypadku pomocy udzielanej odbiorcom końcowym mają zastosowanie zwykle zasady dotyczące pomocy państwa.

3.2. Pośrednia pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE udzielana przedsiębiorstwom za pośrednictwem publicznie finansowanych organizacji badawczych

Zadaniem niniejszego rozdziału jest wyjaśnienie, na jakich warunkach przedsiębiorstwa uzyskują korzyść w znaczeniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE w przypadkach badań kontraktowych prowadzonych przez organizację badawczą lub współpracy z organizacją badawczą. W stosunku do pozostałych elementów art. 87 ust. 1 Traktatu WE mają zastosowanie normalne zasady. W szczególności, należy ocenić zgodnie z odnośnym orzecznictwem, czy postępowanie organizacji badawczej można przypisać państwu⁽²⁷⁾.

⁽²⁵⁾ Przez sformułowanie „wewnątrz przedsiębiorstwa” Komisja rozumie sytuację, w której zarządzanie wiedzą organizacji badawczej (badawczych) odbywa się albo w jednym z jej działów, albo w spółce zależnej tej organizacji, lub też wspólnie z innymi organizacjami badawczymi. Zlecenie wykonania określonych usług stronom trzecim w drodze otwartych przetargów nie zmienia wewnętrznego charakteru tych działań.

⁽²⁶⁾ W przypadku wszystkich pozostałych rodzajów transferu technologii finansowanych przez państwo Komisja nie jest w stanie, na podstawie posiadanych obecnie informacji, podjąć ogólnej decyzji dotyczącej charakteru finansowania tej działalności pod względem pomocy państwa. Komisja podkreśla obowiązek każdorazowej oceny takich środków pomocy, spoczywający na Państwach Członkowskich na mocy art. 88 ust. 3 Traktatu WE, i powiadamiania o nich Komisji w przypadku uznania ich za pomoc państwa.

⁽²⁷⁾ Por. sprawa C-482/99, *Francja przeciwko Komisji*, [2002] Rec. I-4397 w sprawie możliwości przypisania odpowiedzialności państwu.

3.2.1. Działalność badawcza prowadzona w imieniu przedsiębiorstw (badania na zlecenie lub usługi badawcze)

Niniejszy punkt dotyczy sytuacji, w której projekt realizowany jest przez organizację badawczą w imieniu przedsiębiorstwa. Organizacja badawcza, działająca jako zleceniobiorca, świadczy usługę przedsiębiorstwu, działającemu jako zleceniodawca, w sytuacjach gdzie (i) zleceniobiorca otrzymuje odpowiednią zapłatę za wykonaną usługę a (ii) zleceniodawca określa warunki i zasady wykonania tej usługi. Zazwyczaj to zleceniodawca staje się właścicielem wyników projektu i ponosi ryzyko porażki. Jeśli tego rodzaju umowę wykonuje organizacja badawcza, przedsiębiorstwo nie otrzymuje zwykle pomocy ze strony państwa za pośrednictwem organizacji badawczej, jeśli spełniony jest jeden z następujących warunków:

- 1) organizacja badawcza świadczy swoje usługi po cenach rynkowych, lub
- 2) jeśli nie istnieją ceny rynkowe, organizacja badawcza świadczy swoje usługi po cenach odzwierciedlających jej pełne koszty oraz uwzględniających rozsądną marżę.

3.2.2. Współpraca przedsiębiorstw oraz organizacji badawczych

W przypadku wspólnego projektu w jego opracowaniu i realizacji bierze udział co najmniej dwóch partnerów, którzy współdzielą ryzyko oraz wyniki projektu.

W przypadku wspólnych projektów realizowanych we ramach współpracy przedsiębiorstw oraz organizacji badawczych Komisja uznaje, że partnerowi przemysłowemu nie udziela się pośredniej pomocy państwa za pośrednictwem organizacji badawczej ze względu na korzystne warunki współpracy, jeśli spełniony jest jeden z poniższych warunków:

- 1) uczestniczące w projekcie przedsiębiorstwa całkowicie ponoszą koszty projektu;
- 2) wyniki, które nie skutkują powstaniem praw własności intelektualnej, mogą być szeroko rozpowszechniane, a prawa własności intelektualnej do wyników działalności B+R+I, będących efektem działalności prowadzonej przez organizację badawczą, są w całości przekazywane⁽²⁸⁾ na rzecz organizacji badawczej; lub
- 3) organizacja badawcza otrzymuje od przedsiębiorstw uczestniczących w projekcie wynagrodzenie będące odpowiednikiem ceny rynkowej za prawa własności intelektualnej⁽²⁹⁾ wynikające z działalności tej organizacji badawczej prowadzonej w ramach projektu i przekazywane przedsiębiorstwom uczestniczącym w projekcie. Wszelki wkład

⁽²⁸⁾ „Przekazywanie w całości” oznacza, że organizacja badawcza uzyskuje pełnię ekonomicznych korzyści wynikających z tych praw poprzez zachowanie możliwości pełnego nimi dysponowania, w tym prawa do posiadania na własność oraz prawa do udzielania licencji. Warunki te mogą być również spełnione, jeśli organizacja decyduje się na zawieranie kolejnych umów dotyczących tych praw, w tym udzielania licencji na korzystanie z tych praw przez współpracującego partnera.

⁽²⁹⁾ „Wynagrodzenie odpowiadające cenie rynkowej za prawa własności intelektualnej” odnosi się do wynagrodzenia za całość korzyści ekonomicznych wynikających z tych praw. Zgodnie z ogólnymi zasadami dotyczącymi pomocy państwa oraz ze względu na nieodłączną trudność w obiektywnym ustaleniu rynkowej ceny praw własności intelektualnej Komisja uzna ten warunek za spełniony, jeśli organizacja badawcza jako strona sprzedająca prowadzi negocjacje, aby uzyskać maksymalną korzyść w momencie zawierania umowy.

ze strony tych przedsiębiorstw na poczet kosztów ponoszonych przez organizację badawczą jest odejmowany od kwoty tego wynagrodzenia.

Jeżeli nie zostanie spełniony żaden z powyższych warunków, dane Państwo Członkowskie może opierać się na ocenie wspólnego projektu⁽³⁰⁾. O pomocy państwa może także nie być mowy w sytuacji, gdy ocena umowy zawartej między partnerami prowadzi do wniosku, że wszelkie prawa własności intelektualnej do wyników działalności B+R+I oraz prawa dostępu do wyników są przekazywane różnym współpracującym partnerom i odpowiednio odzwierciedlają ich zainteresowania, zbiór wykonanych prac oraz wkład finansowy i inne wkłady w realizację projektu. Jeśli warunki (1), (2) i (3) nie zostaną spełnione, a indywidualna ocena wspólnego projektu nie pozwala stwierdzić, że nie ma pomocy państwowej, Komisja uzna, że całkowita wartość wkładu organizacji badawczej w dany projekt stanowi pomoc na rzecz przedsiębiorstw.

4. ZGODNOŚĆ POMOCY UDZIELANEJ NA MOCY ART. 87 UST. 3 LIT. B) TRAKTATU WE ZE WSPÓLNYM RYNKIEM

Zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. b) Traktatu WE pomoc na rzecz B+R+I przeznaczona na wspieranie realizacji ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania może zostać uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem.

Komisja uzna, że art. 87 ust. 3 lit. b) Traktatu WE ma zastosowanie, jeśli spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) wniosek w sprawie pomocy dotyczy projektu, który został jasno określony pod względem warunków realizacji, w tym uczestników oraz celów. Komisja może również uznać za projekt grupę projektów;
- 2) projekt musi stanowić przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania: projekt musi służyć interesowi Wspólnoty w sposób konkretny, jasny i identyfikowalny. Korzyść uzyskana dzięki osiągnięciu celu projektu nie może ograniczać się do jednego Państwa Członkowskiego lub Państw Członkowskich realizujących projekt, lecz musi obejmować całą Wspólnotę. Projekt musi stanowić znaczący postęp pod względem osiągnięcia celów Wspólnoty, na przykład mieć duże znaczenie dla Europejskiej Przestrzeni Badawczej albo być pierwszym projektem dla przemysłu europejskiego. Fakt realizowania projektu przez przedsiębiorstwa w różnych krajach nie jest wystarczający. Pozytywne skutki pomocy można wykazać na przykład poprzez wskazanie ważnych przykładów rozprzestrzeniania wiedzy w społeczeństwie, czy wskazanie, że dany środek pomocy przyczynia się do poprawy sytuacji Wspólnoty w zakresie B+R+I w kontekście międzynarodowym poprzez stworzenie nowych rynków lub opracowanie nowych technologii. Korzyści płynące z pro-

⁽³⁰⁾ Celem tego przepisu nie jest modyfikowanie obowiązku zgłaszania określonych środków przez Państwa Członkowskie na podstawie art. 88 ust. 3 Traktatu WE.

jektu nie powinny ograniczać się do branży bezpośrednio zainteresowanej, ale powinny mieć większe znaczenie i zastosowanie dla gospodarki w ramach Wspólnoty (rynków stanowiące poprzednie i następne ogniwo działań handlowych, alternatywne wykorzystanie w innych sektorach itp.);

- 3) pomoc jest konieczna, aby osiągnąć cel stanowiący przedmiot wspólnego zainteresowania i stanowi bodziec do realizacji projektu, który wiąże się również z wysokim stopniem ryzyka. Można to wykazać, analizując poziom rentowności projektu, kwotę inwestycji oraz zmiany przepływów środków pieniężnych w czasie oraz studia wykonalności, oceny ryzyka i ekspertyzy;
- 4) projekt ma bardzo duże znaczenie pod względem charakteru i rozmiarów: musi to być projekt znaczący pod względem celu i zasięgu.

Komisja będzie przychylniej rozpatrywała zgłoszone projekty w przypadkach, gdy wkład własny beneficjenta projektu jest znaczący. Przychylniejsze rozpatrywanie będzie również dotyczyło tych zgłoszonych projektów, w których udział biorą przedsiębiorstwa lub podmioty badawcze pochodzące ze znaczącej liczby Państw Członkowskich.

Aby umożliwić Komisji właściwą ocenę danego przypadku, należy w kategoriach praktycznych zademonstrować wspólny europejski interes, na przykład wykazać, że projekt pozwala na poczynienie znaczących postępów w osiąganiu konkretnych celów wspólnotowych.

5. ZGODNOŚĆ POMOCY NA MOCY ART. 87 UST. 3 LIT. C) TRAKTATU WE

Pomoc państwa przeznaczona na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną jest zgodna ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE, jeśli – na podstawie testu bilansującego – prowadzi ona do intensyfikacji działalności B+R+I bez wywierania niekorzystnego wpływu na warunki transakcji w zakresie, który byłby sprzeczny ze wspólnym interesem. Komisja będzie przychylnie rozpatrywała zgłoszenia środków pomocy poparte rygorystyczną oceną podobnych środków pomocy w przeszłości, wykazującą efekt zachęty pomocy. Za zgodne ze wspólnym rynkiem na podstawie art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE uznaje się następujące środki pomocy:

5.1. Pomoc na realizację projektów B+R+I

Pomoc przeznaczona na cele B+R+I będzie uważana za zgodną ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 87 ust. 1 lit. c) pod warunkiem, że spełnione są warunki określone w niniejszym rozdziale.

5.1.1. Kategorie badań

Część projektu badawczego objęta pomocą państwa musi w pełni wpisywać się w jedną lub kilka spośród następujących kategorii

badania: badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe.

Klasyfikując różne rodzaje działalności, Komisja będzie opierała się zarówno na własnej praktyce, jak i na konkretnych przykładach i wyjaśnieniach zamieszczonych w podręczniku Fracsati⁽³¹⁾.

Jeżeli projekt składa się z różnych zadań, każde zadanie należy zaklasyfikować do kategorii badań podstawowych, badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych, bądź też stwierdzić, że nie zaliczają się do żadnej z tych kategorii.

Klasyfikacja ta nie musi być zgodna z chronologią, która oznacza sekwencyjne przechodzenie od badań podstawowych do działalności zbliżonej do rynku. Nie ma więc przeszkód, aby Komisja zakwalifikowała zadanie realizowane w na późniejszym etapie projektu do badań przemysłowych, ani aby stwierdziła, że czynności podejmowane na wcześniejszym etapie projektu zaliczają się do eksperymentalnych prac rozwojowych bądź w ogóle nie zaliczają się do działalności badawczej.

5.1.2. Podstawowe poziomy intensywności pomocy

W oparciu o wyczerpanie dokonane na podstawie kwalifikowanych kosztów projektu poziom intensywności pomocy nie może przekraczać:

- a) 100 % w przypadku badań podstawowych;
- b) 50 % w przypadku badań przemysłowych;
- c) 25 % w przypadku eksperymentalnych prac rozwojowych.

Intensywność pomocy należy ustalić dla każdego beneficjenta pomocy, włącznie z przypadkami wspólnie realizowanego projektu.

W przypadku pomocy państwa na projekt B+R realizowany we współpracy między organizacjami badawczymi oraz przedsiębiorstwami, połączona pomoc pochodząca z bezpośredniego wsparcia rządu dla konkretnego projektu badawczego wraz z wkładami wniesionymi do projektu przez organizacje badawcze – o ile stanowią one pomoc (patrz sekcja 3.2) – nie może przekraczać odnośnych pułapów intensywności pomocy dla każdego przedsiębiorstwa korzystającego z pomocy.

5.1.3. Premie

Pułapy ustalone dla badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych można podnieść następująco:

- a) jeśli pomoc ma zostać udzielona dla MŚP, intensywność pomocy można zwiększyć o 10 punktów procentowych dla przedsiębiorstw średnich i o 20 punktów procentowych dla przedsiębiorstw małych;

⁽³¹⁾ The Measurement of Scientific and technological Activities, Proposed Standard Practice for Surveys on Research and Experimental Development. Organisation for Economic Co-operation and Development, 2002 r.

b) w przypadku intensywności pomocy nieprzekraczającej 80 % można zastosować premię wynoszącą 15 punktów procentowych, jeżeli ⁽³²⁾:

- (i) projekt obejmuje skuteczną współpracę między co najmniej dwoma niepowiązаныmi ze sobą przedsiębiorstwami oraz spełnione są następujące warunki:
- żadne pojedyncze przedsiębiorstwo nie może ponosić ponad 70 % kosztów kwalifikowalnych wspólnego projektu,
 - projekt musi obejmować skuteczną współpracę z co najmniej jednym MŚP lub mieć charakter transgraniczny, to znaczy działalność badawczo-rozwojowa jest prowadzona w co najmniej w dwóch różnych Państwach Członkowskich;
- (ii) projekt obejmuje skuteczną współpracę między przedsiębiorstwem a organizacją badawczą, szczególnie w kontekście koordynacji krajowej polityki w zakresie B+R w różnych dziedzinach i spełnione są następujące warunki:
- organizacja badawcza ponosi co najmniej 10 % kosztów kwalifikowalnych projektu,
 - organizacja badawcza ma prawo do publikowania wyników projektów badawczych w zakresie, w jakim pochodzą one z badań prowadzonych przez tę organizację;
- (iii) tylko w przypadku badań przemysłowych – jeśli wyniki projektu są szeroko rozpowszechniane za pośrednictwem konferencji technicznych i naukowych lub publikowane w czasopiśmie naukowych lub technicznych lub w powszechnie dostępnych bazach (bazy danych zapewniające swobodny dostęp do surowych danych badawczych) lub za pośrednictwem oprogramowania bezpłatnego lub oprogramowania typu open source.

Dla celów pkt (i) i (ii) podwykonawstwa nie uważa się za skuteczną formę współpracy. W przypadku współpracy między przedsiębiorstwem a organizacją badawczą, maksymalne poziomy intensywności pomocy oraz premii określone w niniejszych zasadach ramowych nie mają zastosowania do organizacji badawczej.

Tabela ilustrująca intensywność pomocy:

	Małe przedsiębiorstwo	Średnie przedsiębiorstwo	Duże przedsiębiorstwo
<i>Badania podstawowe</i>	100 %	100 %	100 %
<i>Badania przemysłowe</i>	70 %	60 %	50 %
<i>Badania przemysłowe</i> warunek: — współpraca między przedsiębiorstwami;	80 %	75 %	65 %

	Małe przedsiębiorstwo	Średnie przedsiębiorstwo	Duże przedsiębiorstwo
dla dużych przedsiębiorstw: transgraniczna lub z przynajmniej jednym MŚP lub — współpraca przedsiębiorstwa z organizacją badawczą lub — upowszechnianie wyników			
<i>Eksperymentalne prace rozwojowe</i>	45 %	35 %	25 %
<i>Eksperymentalne prace rozwojowe</i> warunek: — współpraca między przedsiębiorstwami; dla dużych przedsiębiorstw: transgraniczna lub z przynajmniej jednym MŚP lub — współpraca przedsiębiorstwa z organizacją badawczą	60 %	50 %	40 %

5.1.4. Koszty kwalifikowalne

Intensywność pomocy będzie obliczana na podstawie kosztów projektu badawczego w zakresie, w jakim można je uznać za kwalifikowalne. Wszystkie koszty kwalifikowalne muszą zostać przypisane do konkretnej kategorii działalności B+R.

Następujące koszty są kosztami kwalifikowalnymi:

- a) (koszty personelu (badacze, pracownicy techniczni oraz pozostali pracownicy pomocniczy w zakresie, w jakim są zatrudnieni przy danym projekcie badawczym);
- b) koszty aparatury i sprzętu w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane na potrzeby projektu badawczego. Jeśli taka aparatura i sprzęt nie są wykorzystywane na potrzeby projektu badawczego przez ich całkowity okres użytkowania, za koszty kwalifikowalne uznaje się tylko koszty amortyzacji odpowiadające okresowi realizacji projektu badawczego, obliczonemu na podstawie dobrych praktyk księgowych;
- c) koszty budynków i gruntów, w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane na potrzeby projektu badawczego. Jeżeli chodzi o budynki, za koszty kwalifikowalne uznaje się tylko koszty amortyzacji odpowiadające okresowi realizacji projektu badawczego, obliczonemu na

⁽³²⁾ Projekty finansowane w ramach programu ramowego Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji automatycznie kwalifikują się do uzyskania premii za współpracę ze względu na minimalne warunki stawiane uczestnikom takich projektów.

podstawie dobrych praktyk księgowych. W przypadku gruntów kosztami kwalifikowalnymi są koszty przekazania na zasadach handlowych lub faktycznie poniesione koszty kapitałowe;

- d) koszty badań wykonywanych na podstawie umowy, wiedzy technicznej i patentów zakupionych lub użytkowanych na podstawie licencji udzielonej przez źródła zewnętrzne po cenach rynkowych, jeśli transakcja została przeprowadzona na warunkach rynkowych i nie ma w niej elementu zmony, jak również koszty doradztwa i usług równorzędnych wykorzystywanych wyłącznie na potrzeby działalności badawczej;
- e) dodatkowe koszty ogólne ponoszone bezpośrednio w wyniku projektu badawczego;
- f) pozostałe koszty operacyjne, w tym koszty materiałów, środków eksploatacyjnych i podobnych produktów ponoszone bezpośrednio w wyniku realizowania działalności badawczej.

5.1.5. Zaliczka zwrotna

Jeśli Państwo Członkowskie udziela zaliczki zwrotnej, która stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE, zastosowanie mają następujące zasady:

Jeżeli Państwo Członkowskie potrafi wykazać, na podstawie aktualnej metodologii opartej na wystarczających i wiarygodnych danych, że możliwe jest obliczenie ekwiwalentu dotacji brutto takiej pomocy udzielonej w postaci zaliczki zwrotnej oraz potrafi odpowiednio opracować program, w którym ekwiwalent ten spełnia warunki dotyczące maksymalnych poziomów intensywności pomocy, o których mowa w niniejszej sekcji, państwo to może zgłosić Komisji program pomocy i towarzyszącą mu metodologię. Jeżeli Komisja zaakceptuje przedstawioną metodologię i uzna program pomocy za zgodny ze wspólnym rynkiem, będzie można udzielić pomocy w oparciu o ekwiwalent dotacji brutto zaliczki zwrotnej, nie przekraczając pułapów intensywności pomocy określonych w niniejszej sekcji.

We wszystkich innych przypadkach zaliczka zwrotna jest wyrażona jako procent kosztów kwalifikowalnych. Jej wysokość może przekroczyć wartości określone w niniejszej sekcji pod warunkiem, że spełnione są następujące warunki:

Aby umożliwić Komisji ocenę środka pomocy, musi on zawierać szczegółowe przepisy odnośnie do spłaty w przypadku pomyślnego wyniku oraz jasno określać, co będzie uznawane za pomyślny wynik działalności badawczej, a wszystkie te informacje muszą być zgłoszone do Komisji. Komisja zbada, czy definicja pomyślnego wyniku została sformułowana na podstawie rozsądnej i ostrożnej hipotezy.

W przypadku pomyślnego wyniku środek pomocy musi zawierać przepisy stanowiące o tym, że zaliczka jest spłacana w oparciu o stopy procentowe równe co najmniej odpowiednim stopom procentowym wynikającym z zastosowania Obwieszczenia Komisji w sprawie metod określania stóp referencyjnych i dyskontowych⁽³³⁾

⁽³³⁾ Dz.U. C 273 z 9.9.1997, str. 3, opublikowane również pod adresem: http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/reference.html

W przypadku pozytywnego efektu, który jest lepszy niż wspomniany wyżej zdefiniowany pomyślny wynik, dane Państwo Członkowskie powinno mieć prawo do żądania płatności wykraczających poza spłatę kwoty zaliczki wraz z odsetkami zgodnie ze stopą referencyjną przewidzianą przez Komisję

Jeśli projekt nie zakończy się pomyślnie, zaliczka nie musi być w pełni zwracana. W przypadku tylko częściowego pomyślnego wyniku Komisja zwykle żąda, aby spłata była proporcjonalna do stopnia powodzenia projektu.

Zaliczka może pokryć maksymalnie do 40 % kosztów kwalifikowalnych dla fazy eksperymentalnych prac rozwojowych w danym projekcie oraz do 60 % dla fazy badań przemysłowych, przy czym można w tym przypadku przyznawać premię.

5.1.6. Środki fiskalne

Na podstawie analiz zawierających ocenę⁽³⁴⁾ przekazywanych przez Państwa Członkowskie w zgłoszeniu Komisja uzna, że fiskalne plany pomocy na rzecz B+R+I wywołują efekt zachęty poprzez stymulowanie przedsiębiorstw do wyższych nakładów na B+R+I.

Intensywność pomocy dla danego fiskalnego środka pomocy państwa na rzecz B+R+I można obliczyć albo na podstawie poszczególnych projektów B+R+I, albo też – na poziomie przedsiębiorstwa – z zastosowaniem współczynnika wyrażającego stosunek łącznych ulg podatkowych do sumy wszystkich kwalifikowalnych kosztów działalności B+R+I ponoszonych w okresie nieprzekraczającym trzech kolejnych lat podatkowych. W tym ostatnim przypadku środek fiskalnej pomocy państwa na rzecz B+R+I może stosować się jednakowo do wszystkich kwalifikowalnych działań B+R+I; intensywność pomocy mająca zastosowanie w wypadku rozwoju eksperymentalnego nie może więc zostać przekroczona⁽³⁵⁾.

W momencie zgłoszenia Państwo Członkowskie musi przedstawić szacunkową liczbę beneficjentów.

5.1.7. Klauzula dostosowawcza

W celu zniwelowania faktycznych lub potencjalnych, bezpośrednich lub pośrednich zakłóceń międzynarodowej wymiany handlowej, można zezwolić na wyższą intensywność pomocy niż ta, która jest ogólnie dopuszczalna na mocy niniejszej sekcji, o ile – pośrednio lub bezpośrednio – podmioty konkurencyjne mające swoją siedzibę poza Wspólnotą otrzymały (w ciągu ostatnich trzech lat) lub mają otrzymać pomoc o równoważnej intensywności na potrzeby podobnych projektów, programów, badań, prac rozwojowych lub technologii. Jednakże w przypadkach, gdy zakłócenia międzynarodowej wymiany handlowej mogą mieć miejsce po upływie okresu dłuższego niż trzy lata, ze względu na charakter danego sektora, okres referencyjny można odpowiednio wydłużyć.

⁽³⁴⁾ Mimo, iż w wypadku nowowprowadzonego fiskalnego środka pomocy może to być niemożliwe *ex ante*, państwa członkowskie będą musiały przedstawiać wyniki analiz zawierających ocenę, dotyczących efektu zachęty, jaki tworzą stosowane przez te państwa ich własne środki fiskalne.

⁽³⁵⁾ Jeżeli natomiast w ramach środka fiskalnej pomocy państwa na rzecz B+R+I rozróżnia się poszczególne kategorie działań B+R+I, wówczas nie można przekroczyć odpowiednich progów intensywności pomocy.

Jeśli jest to możliwe, zainteresowane Państwa Członkowskie przekażą Komisji odpowiednie informacje umożliwiające jej ocenę sytuacji, w szczególności w odniesieniu do potrzeby uwzględnienia przewagi konkurencyjnej, jaką posiada podmiot konkurencyjny pochodzący z państwa trzeciego. Jeśli Komisja nie posiada dowodów dotyczących udzielonej lub planowanej pomocy, może również oprzeć swoją decyzję na istniejących poszlakach.

5.2. Pomoc przeznaczona na techniczne studia wykonalności

Pomoc przeznaczona na techniczne studia wykonalności mające charakter przygotowawczy wobec badań przemysłowych lub działalności z zakresu eksperymentalnych prac rozwojowych jest zgodna ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE, pod warunkiem że intensywność pomocy, obliczona na podstawie kosztów studium, nie przekracza następujących poziomów intensywności pomocy:

- a) w przypadku MŚP – 75 % na studia przygotowawcze na potrzeby badań przemysłowych oraz 50 % na studia przygotowawcze na potrzeby eksperymentalnych prac rozwojowych;
- b) w przypadku dużych przedsiębiorstw – 65 % na studia przygotowawcze na potrzeby badań przemysłowych oraz 40 % na studia przygotowawcze na potrzeby eksperymentalnych prac rozwojowych.

5.3. Pomoc na pokrycie kosztów praw własności przemysłowej dla MŚP

Pomoc dla MŚP na pokrycie kosztów związanych z uzyskaniem i zatwierdzeniem patentów oraz innych praw własności przemysłowej jest zgodna ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE do tego samego poziomu pomocy, który zakwalifikowałby się jako pomoc na rzecz B+R w odniesieniu do działalności badawczej, która pierwotnie doprowadziła do powstania danych praw własności przemysłowej.

Kosztami kwalifikowalnymi są:

- a) wszystkie koszty poprzedzające udzielenie prawa przez pierwszą instytucję prawodawczą, w tym koszty związane z przygotowaniem, złożeniem wniosku i postępowaniem wnioskowym oraz koszty poniesione w związku ze wznowieniem wniosku, zanim prawo to zostało udzielone;
- b) koszty tłumaczenia oraz inne koszty poniesione w celu uzyskania lub zatwierdzenia prawa przez inną instytucję prawodawczą;
- c) koszty poniesione w obronie ważności prawa w trakcie oficjalnego postępowania wnioskowego oraz ewentualnego postępowania w związku z wniesieniem sprzeciwu, nawet jeśli takie koszty wystąpiły po udzieleniu prawa.

5.4. Pomoc dla młodych innowacyjnych przedsiębiorstw

Pomoc dla młodych innowacyjnych przedsiębiorstw jest zgodna ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE pod warunkiem, że spełnione są następujące kryteria ⁽³⁶⁾:

- a) beneficjentem jest małe przedsiębiorstwo, które w chwili przyznania pomocy istnieje krócej niż 6 lat; oraz
- b) beneficjentem jest przedsiębiorstwo innowacyjne, co można wykazać na następującej podstawie:
 - (i) Państwo Członkowskie może wykazać, na podstawie oceny przeprowadzonej przez eksperta zewnętrznego, a przede wszystkim na podstawie biznesplanu, że beneficjent w przewidywalnej przyszłości opracuje produkty, usługi lub procesy, które są technologicznie nowe lub znacząco ulepszone w porównaniu z aktualną sytuacją w swojej branży we Wspólnocie, i poniesie ryzyko porażki technologicznej lub przemysłowej; lub
 - (ii) wydatki beneficjenta na B+R wynoszą co najmniej 15 % jego całkowitych kosztów operacyjnych w co najmniej jednym roku z trzech lat poprzedzających przyznanie pomocy, lub w przypadku nowej firmy bez żadnej historii finansowej – w bieżącym okresie fiskalnym, zgodnie z poświadczeniem zewnętrznego audytora;
- c) wysokość pomocy nie przekracza 1 miliona EUR. Pomoc nie może przekroczyć 1,5 miliona EUR w regionach objętych derogacją na podstawie art. 87 ust. 3 lit a) Traktatu WE oraz 1,25 miliona EUR w regionach objętych derogacją na podstawie art. 87 ust. 3 lit c) Traktatu WE.

Beneficjent może otrzymać pomoc tylko jeden raz w ciągu okresu, w trakcie którego kwalifikuje się do kategorii młodych innowacyjnych przedsiębiorstw. Pomoc ta może być łączona z inną pomocą objętą niniejszymi zasadami ramowymi, z pomocą na rzecz działalności badawczej, rozwojowej i innowacyjnej podlegającej wyłączeniu na mocy rozporządzenia (WE) nr 364/2004 lub każdego następnego rozporządzenia oraz z pomocą zatwierdzoną przez Komisję na podstawie wytycznych w sprawie kapitału podwyższonego ryzyka.

Beneficjent może uzyskać pomoc państwa inną niż pomoc na B+R+I oraz pomoc na zapewnienie kapitału podwyższonego ryzyka dopiero po trzech latach od przyznania pomocy dla młodych innowacyjnych przedsiębiorstw.

5.5. Pomoc przeznaczona na innowacje w obrębie procesów i innowacje organizacyjne w sektorze usług

Innowacje w sektorze usług nie zawsze dają się ująć w kategorii badań określone w sekcji 5.1, ponieważ są z natury mniej

⁽³⁶⁾ Powyższe pozostaje bez uszczerbku dla stosowania Wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007–2013, Dz.U. C 54 z 4.3.2006, str. 13, a w szczególności dla udzielania pomocy nowym małym przedsiębiorstwom w wysokości do 2 mln EUR na przedsiębiorstwo działające w regionie kwalifikującym się do derogacji zgodnie z art. 87 ust 3 lit. a) Traktatu WE.

systematyczne i często są wynikiem interakcji z klientem, potrzeb rynku, przejścia określonych modeli i praktyk zarządzania przedsiębiorstwem i organizacji od bardziej innowacyjnych sektorów lub z innych podobnych źródeł.

Pomoc na innowacje w obrębie procesów i innowacje organizacyjne w sektorze usług jest zgodna ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE przy maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 15 % dla dużych, 25 % dla średnich i 35 % dla małych przedsiębiorstw. Duże przedsiębiorstwa mają prawo do uzyskania takiej pomocy jedynie wówczas, gdy działania finansowane z pomocy realizują we współpracy z MŚP, przy czym współpracujące MŚP musi ponieść co najmniej 30 % łącznych kosztów kwalifikowalnych.

Rutynowe lub okresowe zmiany dokonywane w obrębie produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, istniejących usług lub innej działalności w toku nie kwalifikują się do pomocy państwa, nawet jeśli zmiany takie mają charakter udoskonaleń.

Spełnione muszą być następujące warunki:

- a) innowacje organizacyjne muszą być zawsze związane z wykorzystaniem i eksploatacją technologii teleinformatycznych (ICT) w celu dokonania zmiany organizacyjnej;
- b) innowacja musi mieć postać projektu, dla którego wyznaczony jest wykwalifikowany kierownik projektu i dla którego określone zostały koszty;
- c) wynikiem projektu objętego pomocą musi być opracowanie standardu, modelu biznesowego, metodologii lub koncepcji, które mogą być systematycznie odtwarzane, ewentualnie certyfikowane i ewentualnie nadające się do opatentowania;
- d) innowacje w obrębie procesów lub innowacje organizacyjne muszą mieć charakter elementu nowego lub znacząco udoskonalonego w porównaniu z aktualną sytuacją w danym obszarze we Wspólnocie. Państwa Członkowskie mogą wykazać walor nowości na przykład na podstawie precyzyjnego opisu danej innowacji, porównując ją z najnowszymi technikami w obrębie procesów lub organizacji stosowanymi aktualnie przez inne przedsiębiorstwa w tej samej branży;
- e) projekt dotyczący innowacji w obrębie procesów lub innowacji organizacyjnych musi pociągać za sobą wyraźne ryzyko. Państwo Członkowskie powinno wykazać to ryzyko na przykład w kategoriach: kosztów projektu w stosunku do obrotów firmy, czasu wymaganego do opracowania nowego procesu, spodziewanych zysków płynących z innowacji w obrębie procesu w porównaniu z kosztami projektu, prawdopodobieństwa porażki.

Koszty kwalifikowalne są takie same jak te, o których mowa w przypadku pomocy na realizację projektów B+R (por. sekcja 5.1). Jednak w przypadku innowacji organizacyjnych w ramach kosztów aparatury i sprzętu uwzględnia się jedynie koszty aparatury i sprzętu ICT.

5.6. Pomoc na usługi doradcze w zakresie innowacji i usługi wsparcia innowacji

Pomoc na usługi doradcze w zakresie innowacji oraz usług wsparcia innowacji jest zgodna ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE tylko wówczas, gdy spełnione są wszystkie następujące warunki:

- 1) beneficjentem jest MŚP;
- 2) pomoc nie przekracza maksymalnej kwoty 200 000 EUR na beneficjenta w ciągu okresu trzyletniego ⁽³⁷⁾;
- 3) dostawca usług posiada certyfikat krajowy lub europejski. Jeśli dostawca usług nie posiada certyfikatu krajowego lub europejskiego, pomoc nie może objąć więcej niż 75 % kosztów kwalifikowanych;
- 4) beneficjent musi wykorzystywać pomoc państwa na zakup usług po cenie rynkowej (lub, jeśli dostawca usług działa na zasadach niekomercyjnych, po cenie odzwierciedlającej pełne koszty oraz rozsądny poziom marży).

Następujące koszty są uznawane za koszty kwalifikowalne:

- w odniesieniu do usług doradczych w zakresie innowacji: doradztwo w zakresie zarządzania; wsparcie technologiczne; usługi dotyczące transferu technologii; szkolenia; doradztwo w zakresie nabywania i ochrony praw własności intelektualnej oraz obrotu tymi prawami, a także doradztwo w zakresie umów licencyjnych; doradztwo w zakresie stosowania norm,
- w odniesieniu do usług wsparcia innowacji: przestrzeń biurowa; banki danych; biblioteki techniczne; badania rynku; korzystanie z laboratorium; usługi w zakresie oznaczania jakości, badań i certyfikacji.

Jeśli usługodawca jest podmiotem nienastawionym na zysk, może otrzymać pomoc w formie obniżonej ceny, jaką stanowi na przykład różnica między zapłaconą ceną a ceną rynkową (lub ceną odzwierciedlającą całkowite koszty wraz z rozsądnym narzutem). W takim przypadku Państwa Członkowskie tworzą system zapewniający przejrzystość odnośnie do całkowitych kosztów dostarczonych usług doradczych w zakresie innowacji i usług wsparcia innowacji, a także odnośnie do ceny zapłaconej przez beneficjenta, tak aby umożliwić obliczenie i monitorowanie udzielonej pomocy.

5.7. Pomoc na wypożyczenie wysoko wykwalifikowanego personelu

Pomoc na wypożyczenie wysoko wykwalifikowanego personelu tymczasowo oddelegowanego do MŚP z organizacji badawczej lub dużego przedsiębiorstwa jest zgodna ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE, pod warunkiem spełnienia następujących warunków:

Oddelegowany personel nie może zastępować innych pracowników, lecz musi zostać zatrudniony na nowo utworzonym stanowisku w przedsiębiorstwie będącym beneficjentem i musi posiadać co najmniej dwuletni staż pracy w danej organizacji

⁽³⁷⁾ Bez uszczerbku dla jakiegokolwiek dodatkowej pomocy *de minimis* w odniesieniu do innych wydatków kwalifikowalnych.

badawczej lub dużym przedsiębiorstwie, z którego został oddelegowany. Praca tego oddelegowanego personelu w MŚP otrzymującym pomoc musi dotyczyć działalności B+R+I.

Kosztami kwalifikowalnymi są wszystkie koszty personelu dotyczące wypożyczenia i zatrudnienia wysoko wykwalifikowanego personelu zgodnie z powyższą definicją, w tym koszty korzystania z agencji doradztwa personalnego, a także dodatek dla oddelegowanych pracowników z tytułu przeniesienia do innego miejsca pracy. Maksymalna intensywność pomocy wynosi 50 % kosztów kwalifikowalnych, na okres wynoszący maksymalnie 3 lata dla jednego przedsiębiorstwa i dla jednego wypożyczanego pracownika.

Niniejszy przepis nie pozwala na pokrywanie kosztów doradztwa jako takich (tzn. na płacone za usługi świadczone przez eksperta bez zatrudnienia tego eksperta w przedsiębiorstwie), które to usługi podlegają zasadami pomocy dla MŚP⁽³⁸⁾.

5.8. Pomoc dla klastrów innowacyjnych

Pomoc na inwestycje może zostać udzielona na cele związane z założeniem, rozszerzeniem i aktywizacją klastrów innowacyjnych wyłącznie osobie prawnej prowadzącej klastr innowacyjny. Osoba ta odpowiada za kierowanie uczestnictwem w klastrze oraz dostęp do pomieszczeń, zaplecza technicznego oraz działań klastra. Dostęp do pomieszczeń, zaplecza technicznego oraz działań klastra nie musi być ograniczony, a opłaty pobierane za korzystanie z zaplecza technicznego klastra oraz za udział w działaniach klastra powinny odzwierciedlać ponoszone koszty.

Pomoc taka może być udzielana z przeznaczeniem na następujące elementy zaplecza technicznego:

- obiekty szkoleniowe i centrum badawcze,
- ogólnodostępna infrastruktura badawcza: laboratorium, miejsce do przeprowadzania testów,
- infrastruktura sieci szerokopasmowych.

Maksymalna intensywność pomocy wynosi 15 %.

W przypadku regionów objętych przepisami art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu WE zdaniem Komisji intensywność pomocy nie może być wyższa niż:

- 30 % w przypadku regionów, w których PKB jest mniejsze niż 75 % średniego PKB na mieszkańca dla UE-25, w przypadku regionów najbardziej oddalonych, w których PKB na mieszkańca jest wyższy, i do 1 stycznia 2011 w przypadku regionów „efektu statystycznego”⁽³⁹⁾,
- 40 % w przypadku regionów, w których PKB jest mniejsze niż 60 % średniego PKB na mieszkańca dla UE-25,
- 50 % w przypadku regionów, w których PKB jest mniejsze niż 45 % średniego PKB na mieszkańca dla UE-25,

Z uwagi na szczególne problemy regionów najbardziej oddalonych będą się one kwalifikowały do premii w wysokości 20 %,

jeżeli ich PKB na mieszkańca spadnie poniżej 75 % średniej UE-25 i 10 % w innych przypadkach.

Regiony „efektu statystycznego” objęte derogacją na mocy art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE od 1 stycznia 2011 r. będą objęte pomocą, której intensywność będzie wynosić 20 %.

W przypadku pomocy udzielanej MŚP, maksymalne poziomy intensywności zostają zwiększone o 20 punktów procentowych w przypadku pomocy udzielanej na rzecz małego przedsiębiorstwa oraz o 10 punktów procentowych w przypadku pomocy udzielanej przedsiębiorstwu średniej wielkości.

Kosztami kwalifikowalnymi będą koszty związane z inwestycją w grunty, budynki, maszyny i urządzenia.

Pomoc operacyjna na aktywizację klastra może być udzielana osobie prawnej prowadzącej klastr innowacyjny. Pomoc taka musi mieć charakter tymczasowy oraz – co jest zasadą ogólną – musi zostać wycofana z biegiem czasu tak, aby dość szybko doprowadzić do sytuacji, w której ceny będą odzwierciedleniem kosztów.

Pomoc taka może zostać udzielona na ograniczony okres pięciu lat, przy czym pomoc powinna mieć charakter degresywny. Intensywność może wynosić 100 % w pierwszym roku, ale musi zmniejszać się w sposób liniowy do osiągnięcia poziomu zerowego na koniec piątego roku. W wypadku pomocy niemającej charakteru degresywnego czas jej trwania jest ograniczony do pięciu lat, a jej intensywność nie może przekraczać 50 % kosztów kwalifikowalnych. W odpowiednio uzasadnionych przypadkach i na podstawie przekonujących dowodów przedstawionych przez zgłaszające Państwo Członkowskie, pomoc na aktywizację klastra może zostać udzielona na dłuższy okres, nieprzekraczający 10 lat.

Koszty kwalifikowalne to koszty osobowe i administracyjne dotyczące następujących działań:

- działania marketingowe klastra w celu pozyskania nowych firm do udziału w klastrze,
- zarządzanie ogólnodostępnym zapleczem technicznym klastra,
- organizacja programów szkoleniowych, warsztatów i konferencji celem wspierania procesu dzielenia się wiedzą oraz tworzenia sieci powiązań między członkami klastra.

Przy zgłaszaniu pomocy inwestycyjnej lub pomocy na aktywizację klastra, Państwo Członkowskie musi przedstawić analizę technologicznej specjalizacji klastra innowacyjnego, istniejącego potencjału regionalnego, istniejącego potencjału badawczego, obecności we Wspólnocie klastrów stawiających sobie podobne cele oraz potencjalnych wielkości rynków dla działalności podejmowanej w ramach danego klastra.

Do oceny przypadków, gdzie państwa członkowskie finansują innowacyjną infrastrukturę, do której dostęp będzie otwarty dla wszystkich, w ramach organizacji nienastawionych na zysk, powinno się stosować postanowienia zawarte w sekcji 3.1.

⁽³⁸⁾ Obecnie: rozporządzenie (WE) nr 70/2001.

⁽³⁹⁾ Por. Wytyczne w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007–2013, pkt 18–20.

6. EFEKT ZACHĘTY ORAZ KONIECZNOŚĆ POMOCY

Pomoc ze strony państwa musi wywoływać efekt zachęty tzn. powodować zmianę zachowania beneficjenta prowadzącą do zintensyfikowania prowadzonej przezeń działalności B+R+I: w efekcie udzielenia pomocy rozmiary, zakres i tempo działalności B+R+I oraz wydatkowane kwoty powinny wzrosnąć.

Komisja jest zdania, iż pomoc nie stanowi zachęty dla beneficjenta we wszystkich tych przypadkach, gdy działalność B+R+I⁽⁴⁰⁾ została rozpoczęta przed złożeniem przez beneficjenta wniosku o pomoc do władz krajowych.

Jeśli projekt B+R+I, na którego realizację udzielono pomocy, nie został rozpoczęty przed złożeniem wniosku, Komisja uznaje, że efekt zachęty **wystąpi automatycznie** w przypadku następujących środków pomocy:

- pomocy na realizację projektów i studiów wykonalności w przypadkach, gdy beneficjentem pomocy jest MŚP oraz gdy kwota pomocy wynosi poniżej 7,5 miliona EUR dla projektu dla jednego MŚP,
- pomocy na poczet kosztów praw własności przemysłowej dla MŚP,
- pomocy dla młodych innowacyjnych przedsiębiorstw;
- pomocy na innowacyjne usługi doradcze; pomoc na usługi wspierające innowacje,
- pomocy na wypożyczenie wysoko wykwalifikowanych pracowników.

W przypadku wszystkich pozostałych środków⁽⁴¹⁾ Komisja będzie wymagała udowodnienia efektu zachęty.

Aby sprawdzić, czy planowana pomoc skłoni przedsiębiorstwa do zmiany zachowań w taki sposób, aby zwiększyć swój poziom działalności B+R+I, Państwa Członkowskie przedstawiają ocenę zwiększonej działalności B+R+I **dla wszystkich środków indywidualnych ocenianych przez Komisję** na podstawie analizy przeciwstawnej, w której porównuje się sytuację udzielenia pomocy z sytuacją, która miałaby miejsce w przypadku nieudzielenia pomocy. Poniższe kryteria mogą być stosowane wraz z innymi odnośnymi czynnikami ilościowymi oraz/lub jakościowymi przekazanymi przez Państwo Członkowskie dokonujące zgłoszenia.

Zwiększenie rozmiarów projektu: zwiększenie całkowitych kosztów projektu (bez zmniejszenia wydatków na beneficjenta w porównaniu z sytuacją nieudzielenia pomocy (bez zmniejszenia wydatków przypadających na beneficjenta w porównaniu z sytuacją nieudzielenia pomocy); zwiększenie liczby osób skierowanych do działalności B+R+I;

Zwiększenie zakresu projektu: zwiększenie liczby oczekiwanych wyników projektu; bardziej ambitny projekt, na co wskazuje prawdopodobieństwo osiągnięcia przełomu naukowego lub

technicznego albo wyższe ryzyko niepowodzenia (powiązane z wyższym ryzykiem dotyczącym projektu badawczego i z dłużej trwałością projektu oraz niepewnością co do jego wyników).

Zwiększenie prędkości: krótszy czas do ukończenia projektu w porównaniu z tym samym projektem realizowanym bez wsparcia;

Zwiększenie całkowitej kwoty wydatkowanej na B+R+I: zwiększenie całkowitych nakładów na B+R+I przypadających na beneficjenta; zmiany w budżecie przeznaczonym na projekt (bez odpowiadającego im obniżania budżetów innych projektów); zwiększenie nakładów beneficjenta na B+R+I, wyrażonych procentowo jako część całkowitych obrotów.

Jeżeli można wykazać znaczący wpływ na *przynajmniej jeden* z tych elementów przy uwzględnieniu normalnych zachowań przedsiębiorstw w danym sektorze, Komisja przyjmuje zwykle, że w przypadku danego wniosku występuje efekt zachęty.

Jeżeli Komisja podejmie **szczegółową ocenę** konkretnego środka, wskaźniki te mogą zostać uznane za niewystarczające do udowodnienia efektu zachęty, a Komisja może zażądać przedstawienia dowodów uzupełniających.

Przy **ocenie programu pomocy**, z którego efekt zachęty nie wynika automatycznie (patrz akapit 2 powyżej) Komisja uznaje, że warunek istnienia efektu zachęty został spełniony, o ile dane Państwo Członkowskie zobowiązało się do udzielenia pomocy indywidualnej w ramach zatwierdzonego programu pomocy nie wcześniej niż po potwierdzeniu wystąpienia efektu zachęty oraz do przedstawienia sprawozdań rocznych z realizacji zatwierdzonego programu pomocy. W sprawozdaniach rocznych Państwo Członkowskie musi wykazać, posługując się podanymi wyżej wskaźnikami ilościowymi i jakościowymi, w jaki sposób oceniło wystąpienie efektu zachęty przed udzieleniem pomocy.

7. ZGODNOŚĆ POMOCY ZE WSPÓLNYM RYNKIEM OKREŚLANA NA PODSTAWIE OCENY SZCZEGÓŁOWEJ

Komisja uznaje, że intensyfikacja działalności B+R+I we Wspólnocie leży we wspólnym interesie Wspólnoty, gdyż można oczekiwać, że działalność taka znacząco przyczyni się do wzrostu, dobrobytu i zrównoważonego rozwoju. W tym kontekście Komisja uznaje, że pomoc państwa może odegrać pozytywną rolę, o ile będzie właściwie ukierunkowana i będzie stanowiła właściwą zachętę dla przedsiębiorstw, motywując je do intensyfikacji działalności B+R+I. Niemniej jednak pomoc państwa może również prowadzić do znaczącego zakłócenia konkurencji, co należy brać pod uwagę.

7.1. Środki poddawane ocenie szczegółowej

Ze względu na wyższe ryzyko zakłócenia konkurencji, dla następujących środków Komisja przeprowadza bardziej szczegółową ocenę:

⁽⁴⁰⁾ Jeśli zgodnie z wnioskiem pomoc ma zostać przyznana na realizację projektu B+R+I, nie wyklucza się sytuacji, w których potencjalny beneficjent przeprowadził już studia wykonalności, które nie zostały objęte wnioskiem o udzielenie pomocy państwa.

⁽⁴¹⁾ Tzn. pomoc na realizację projektów dla dużych przedsiębiorstw i dla MŚP w przypadku pomocy przekraczającej 7,5 mln EUR; pomoc na rzecz innowacji w obrębie procesów i innowacji organizacyjnych w sektorze usług raz pomoc dla klastrów innowacyjnych.

Dla środków objętych rozporządzeniem o wyłączeniu grupowym

- dla wszystkich przypadków zgłoszonych do Komisji w następstwie obowiązku zgłaszania pomocy indywidualnie zgodnie z zasadami rozporządzenia o wyłączeniu grupowym.

Dla środków objętych niniejszymi zasadami ramowymi:

Gdy kwota pożyczki przekracza

- na potrzeby pomocy dla projektów ⁽⁴²⁾ oraz realizację studiów wykonalności:
 - jeżeli na projekt składają się głównie badania podstawowe ⁽⁴³⁾ 3: 20 milionów EUR na jedno przedsiębiorstwo w projekcie plus pomoc na realizację studiów wykonalności,
 - jeżeli na projekt składają się głównie badania przemysłowe ⁽⁴⁴⁾: 10 milionów EUR na jedno przedsiębiorstwo w projekcie plus pomoc na realizację studiów wykonalności,
 - dla wszystkich innych projektów: 7,5 milionów EUR na jedno przedsiębiorstwo w projekcie plus pomoc na realizację studiów wykonalności.
- na potrzeby innowacji w obrębie procesów i innowacji organizacyjnych w działalności usługowej: 5 milionów EUR na projekt na jedno przedsiębiorstwo.
- dla klastrów innowacyjnych (dla klastra): 5 milionów EUR.

Celem tej szczegółowej oceny jest zapewnienie, aby wysokie kwoty pomocy na rzecz B+R+I nie zakłócały konkurencji w stopniu sprzecznym ze wspólnym interesem, lecz przyczyniały się do ochrony wspólnego interesu. Zdarza się to, gdy korzyści płynące z pomocy państwa polegające na podejmowaniu dodatkowych działań B+R+I przewyższają szkodę, jaką dałoby się odczuć w dziedzinie konkurencji i wymiany handlowej.

Szczegółowa ocena jest oceną proporcjonalną, uzależnioną od tego, jaki potencjał zakłócenia ma dany przypadek. Zgodnie z tym przeprowadzenie szczegółowej oceny niekoniecznie oznacza potrzebę otwarcia formalnego postępowania wyjaśniającego, aczkolwiek może tak się zdarzyć w przypadku niektórych środków.

O ile Państwa Członkowskie zapewnią pełną współpracę oraz odpowiednie i terminowe informacje, Komisja podejmie wszelkie możliwe starania, aby przeprowadzić postępowanie wyjaśniające w sposób terminowy.

7.2. Metodologia oceny szczegółowej: kryteria B+R+I do celów oceny ekonomicznej niektórych przypadków indywidualnych

Poniżej Komisja prezentuje wskazówki odnośnie do rodzaju informacji, jakich może wymagać, oraz metodologii, jaką będzie

stosować w przypadku środków poddawanych szczegółowej ocenie. Wskazówki te mają na celu zapewnienie, że decyzje Komisji oraz ich zasadność są przejrzyste i przewidywalne w celu zapewnienia przewidywalności i pewności prawnej.

Ocena szczegółowa zostanie przeprowadzona na podstawie następujących pozytywnych i negatywnych elementów, które będą miały zastosowanie oprócz kryteriów określonych w rozdziale 5. W niektórych przypadkach zastosowanie tych elementów oraz przypisywana im waga mogą zależeć od formy lub celu pomocy. Poziom oceny ze strony Komisji będzie proporcjonalny do ryzyka zakłócenia konkurencji. Oznacza to, że zakres analizy zależeć będzie od charakteru danego przypadku. Z tego względu prawdopodobieństwo szeroko zakrojonych kontroli jest mniejsze w przypadku pomocy państwa na działania bardzo oddalone od rynku.

Zachęca się Państwa Członkowskie do przedstawiania wszystkich elementów, które uznają one za przydatne do oceny danego przypadku. W szczególności zachęca się Państwa Członkowskie do tego, aby opierały się na ocenach programów lub środków pomocy państwa z przeszłości, na ocenach wpływu dokonywanych przez organ przyznający pomoc, na ocenach ryzyka, sprawozdaniach finansowych, wewnętrznych biznesplanach, które każda firma powinna sporządzać dla ważnych projektów, na ekspertyzach oraz innych analizach związanych z B+R+I.

7.3. Pozytywne skutki pomocy

Fakt, że pomoc skłania przedsiębiorstwa do podejmowania działalności B+R+I we Wspólnocie, której to działalności nie podjęłyby w przeciwnym razie, stanowi główny pozytywny element, który należy uwzględnić przy ocenie zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem.

W tym kontekście Komisja zwróci szczególną uwagę na następujące elementy:

- wzrost netto działalności B+R+I prowadzonej przez dane przedsiębiorstwo,
- czy dany środek przyczynia się do ogólnej poprawy sytuacji w danym sektorze pod względem poziomu B+R+I,
- czy dany środek przyczynia się do poprawy sytuacji we Wspólnocie w zakresie B+R+I w kontekście międzynarodowym.

7.3.1. Istnienie nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku

Jak wskazano w rozdziale 1, pomoc państwa może być konieczna do intensyfikacji działalności B+R+I w gospodarce tylko takim w zakresie, w jakim rynek samodzielnie nie zapewni optymalnego wyniku. Stwierdzono, że niektóre nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku hamują działalność B+R+I we Wspólnocie. Jednakże nie wszystkie przedsiębiorstwa i sektory w gospodarce stykają się z takimi nieprawidłowościami w funkcjonowaniu rynku w tym samym zakresie. W związku z tym, w przypadku środków poddawanych szczegółowej ocenie Państwo Członkowskie powinno przedstawić odpowiednie informacje wskazujące, czy pomoc dotyczy ogólnej nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku w odniesieniu do B+R+I we

⁽⁴²⁾ W przypadku projektów EUREKA pułap ustalono na dwukrotność tej kwoty.

⁽⁴³⁾ Uznaje się, że na projekt składają się głównie badania podstawowe wówczas, gdy działania należące do kategorii badań podstawowych pochłaniają ponad połowę kosztów kwalifikowalnych projektu

⁽⁴⁴⁾ Uznaje się, że na projekt składają się głównie badania przemysłowe wówczas, gdy działania należące do kategorii badań przemysłowych lub badań podstawowych pochłaniają ponad połowę kosztów kwalifikowalnych projektu

Wspólnocie czy konkretnej nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku.

W zależności od konkretnej nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku, Komisja weźmie pod uwagę następujące elementy:

- **Rozprzestrzenianie wiedzy:** przewidywany poziom rozpowszechnienia informacji; specyfika tworzonej wiedzy; dostępność ochrony praw własności intelektualnej.
- **Niedoskonałość i asymetryczność informacji:** poziom ryzyka i złożoność badań; potrzeba finansowania zewnętrznego; cechy beneficjenta pomocy mającego otrzymać finansowanie zewnętrzne.
- **Niepowodzenia w zakresie koordynacji:** liczba współpracujących przedsiębiorstw; intensywność współpracy; rozbieżność interesów współpracujących partnerów; problemy w konstruowaniu umów; problemy stron trzecich z koordynacją współpracy.

W przypadku pomocy ukierunkowanej na projekty B+R+I lub działania w obszarach objętych pomocą Komisja uwzględni: (i) utrudnienia spowodowane peryferyjnym położeniem i innymi czynnikami regionalnymi, (ii) specyficzne lokalne dane ekonomiczne, przyczyny społeczne i/lub historyczne niskiego poziomu działalności B+R+I w porównaniu z odpowiednimi średnimi danymi i/lub sytuacją na poziomie krajowym i/lub wspólnotowym, w zależności od przypadku, (iii) wszelkie inne odpowiednie wskaźniki pokazujące zwiększony stopień nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku.

7.3.2. Stosowny instrument

Pomoc państwa na rzecz B+R+I może być dopuszczona na mocy art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE, gdy jest konieczna do osiągnięcia celu będącego przedmiotem wspólnego zainteresowania, co stanowi wyjątek od ogólnego zakazu udzielania pomocy ze strony państwa. Ważnym elementem w teście bilansującym jest zbadanie, czy i w jakim stopniu pomoc państwa na rzecz B+R+I może zostać uznana za stosowny instrument stymulujący intensyfikację działalności B+R+I, nawet jeśli te same wyniki można uzyskać przy pomocy instrumentów powodujących mniejsze zakłócenie sytuacji na rynku.

W swojej analizie zgodności ze wspólnym rynkiem Komisja zwróci szczególną uwagę na wszelkie oceny wpływu dotyczące proponowanego środka przygotowane przez dane Państwo Członkowskie. Za stosowny instrument uważa się środki, w przypadku których Państwo Członkowskie rozważyło inne rozwiązania w zakresie polityki i w przypadku których stwierdzono, że korzystniejsze będzie zastosowanie instrumentu selektywnego, takiego jak pomoc państwa, oraz przedstawiło Komisji odpowiednią analizę.

7.3.3. Efekt zachęty oraz konieczność pomocy

Analiza wpływu zachęty danego środka pomocy to najważniejszy element analizy pomocy państwa na rzecz B+R+I. Wskazanie

efektu zachęty **przekłada się** na ocenę, czy planowana pomoc skłoni przedsiębiorstwo do prowadzenia działalności B+R+I, której nie prowadziłoby w przeciwnym razie.

W rozdziale 6 wymieniono szereg wskaźników, które mogą wykorzystać Państwa Członkowskie, aby wykazać efekt zachęty. Jeśli jednak prowadzona jest szczegółowa ocena danego środka, Komisja będzie wymagać bardziej precyzyjnego uzasadnienia analizy efektu zachęty wywołanego przez środek pomocy, by uniknąć niepotrzebnego zakłócenia konkurencji.

Oprócz wskaźników wymienionych w rozdziale 6 w swojej analizie Komisja weźmie pod uwagę następujące elementy:

- **Wskazanie zamierzonej zmiany:** zamierzona zmiana w zachowaniu, którą ma na celu pomoc państwa w zgłoszonym przypadku, musi być dobrze określona (uruchomienie nowego projektu, zwiększenie rozmiarów, zakresu lub tempa projektu).
- **Analiza przeciwna:** zmiana zachowania musi być określona poprzez analizę przeciwną: jaki byłby poziom zamierzonej działalności przy udzieleniu pomocy oraz bez jej udzielenia? Uznaje się, że różnica między dwoma scenariuszami odzwierciedla wpływ środka pomocy i wskazuje efekt zachęty.
- **Poziom rentowności:** jeśli projekt sam w sobie nie byłby na tyle rentowny, aby mogło go podjąć przedsiębiorstwo prywatne, lecz mógłby przynieść korzyści dla społeczeństwa, zwiększa się prawdopodobieństwo wystąpienia efektu zachęty wskutek udzielenia pomocy. Aby ocenić ogólną rentowność projektu (lub jej brak), można zastosować metodologię oceny standardowo stosowane w danej branży⁽⁴⁵⁾.
- **Kwota inwestycji oraz zmiany przepływów pieniężnych w czasie:** duża inwestycja w nową firmę, niski poziom przepływów dostępnych środków pieniężnych oraz znacząca część przepływów środków pieniężnych powstających w bardzo odległej przyszłości to elementy, które będą uznawane za pozytywne oznaki przy ocenie efektu zachęty.
- **Poziom ryzyka związany z projektem badawczym:** Na podstawie na przykład studiów wykonalności, ocen ryzyka czy ekspertyz, przy ocenie ryzyka bierze się pod uwagę w szczególności m.in. nieodwracalność inwestycji, prawdopodobieństwo porażki handlowej, ryzyko mniejszej niż zakładana produktywności projektu, ryzyko, że realizacja projektu mogłaby osłabić inne działania oraz ryzyko, że koszty projektu mogą naruszyć stabilność finansową przedsiębiorstwa. W przypadku pomocy państwa przeznaczonej na projekty B+R+I lub działalność prowadzoną w obszarach objętych pomocą Komisja uwzględni utrudnienia spowodowane peryferyjnym położeniem i innymi czynnikami regionalnymi, które wpływają negatywnie na poziom ryzyka projektu badawczego.

⁽⁴⁵⁾ Może to obejmować metody oceny wartości pieniężnej netto projektu (to znaczy, suma zdyskontowanych spodziewanych przepływów pieniężnych wynikających z inwestycji minus koszt inwestycji), wewnętrznej stopy zwrotu (IRR) lub wskaźnika zwrotu z zaangażowanego kapitału (ROCE). Sprawozdania finansowe oraz wewnętrzne bizesplany zawierające informacje o prognozach popytu; prognozy kosztów; prognozy finansowe (na przykład dotyczące NPV, IRR, ROCE), dokumenty składane do komitetu inwestycyjnego, które opisują różne scenariusze inwestycyjne lub dokumenty przedstawiane rynkom finansowym mogą służyć jako dokumentacja.

— **Ocena ciągła:** środki, w przypadku, których przewidziano projekty pilotażowe (na małą skalę) lub które mają dobre określone cele pośrednie prowadzące do zakończenia projektu w przypadku niepowodzenia oraz w których przewidziano publicznie dostępny monitoring ex-post, będą oceniane bardziej pozytywnie przy ocenie efektu zachęty.

7.3.4. Proporcjonalność pomocy

Niezależnie od kryteriów wymienionych w rozdziale 5, dane Państwo Członkowskie powinno przedstawić następujące informacje dodatkowe:

- **Proces otwartej selekcji:** w sytuacji, gdy istnieje wielu (potencjalnych) kandydatów do podjęcia projektu B+R+I w Państwie Członkowskim, istnieje większe prawdopodobieństwo spełnienia wymogu proporcjonalności, jeśli projekt został przyznany do realizacji na podstawie przejrzystych, obiektywnych i niedyskryminujących kryteriów.
- **Minimalny wymiar pomocy:** Państwa Członkowskie muszą wyjaśnić, w jaki sposób została obliczona przekazana kwota, co ma zapewnić ograniczenie jej do niezbędnego minimum.

7.4. Analiza zakłócenia konkurencji i wymiany handlowej

Pomoc dla działalności B+R+I może wpłynąć na konkurencję w dwóch obszarach: (i) konkurencji w procesie innowacji, tzn. konkurencji pod względem B+R+I, która ma miejsce na etapie poprzedzającym rynki produktowe, oraz (ii) konkurencji na rynkach produktowych, gdzie wykorzystuje się wyniki działalności B+R+I.

Przy ocenie negatywnych skutków środka pomocy Komisja skupi się w swojej analizie zakłóceń konkurencji na przewidywalnym wpływie pomocy na rzecz B+R+I na konkurencję między przedsiębiorstwami na rozpatrywanych rynkach produktowych. Komisja będzie zwracała większą uwagę na ryzyko, jakie w przewidywalnej przyszłości i ze szczególnym prawdopodobieństwem może zagrozić konkurencji i wymianie handlowej.

Wpływ na konkurencję w procesie innowacji będzie mieć znaczenie o tyle, o ile można przewidzieć wpływ na sytuację konkurencyjną na rynku produktowym w przyszłości. W niektórych przypadkach wyniki B+R+I, na przykład w postaci praw własności intelektualnej, same w sobie są sprzedawane na tzw. rynkach technologii, na przykład poprzez udzielanie licencji na korzystanie z patentu. W tych przypadkach Komisja może również wziąć pod uwagę wpływ pomocy sytuację konkurencyjną na rynkach technologii.

Wpływ B+R+I na rynki produktowe jest w znacznej mierze dynamiczny, stąd też analiza będzie miała charakter wybiegający w przyszłość. Często ta sama działalność innowacyjna będzie powiązana z wieloma przyszłymi rynkami produktowymi. W takim przypadku wpływ pomocy państwa będzie analizowany w oparciu o grupę odnośnych rynków.

Pomoc na rzecz B+R+I może prowadzić do zakłócenia konkurencji na rynkach produktowych w trojaki sposób:

- 1) pomoc na rzecz B+R+I może zniekształcić dynamiczną motywację uczestników rynku do inwestowania (efekt wypierania konkurencji);

- 2) pomoc na rzecz B+R+I może przyczynić się do stworzenia lub utrzymania silnej pozycji rynkowej danego podmiotu;
- 3) pomoc na rzecz B+R+I może przyczyniać się do utrzymywania nieefektywnej struktury rynku.

Pomoc państwa może także wywierać negatywny wpływ na wymianę handlową na wspólnym rynku. W szczególności w sytuacji, gdy pomoc na rzecz B+R+I prowadzi do wypierania konkurencji, środki pomocy mogą doprowadzić do przesunięcia przepływów handlowych i lokalizacji działalności gospodarczej.

7.4.1. Zniekształcenie dynamicznej motywacji

Główną przyczyną zastrzeżeń w związku z pomocą udzielaną przedsiębiorstwom na prowadzenie działalności B+R+I jest zniekształcenie dynamicznej motywacji konkurentów do inwestowania. Kiedy jakieś przedsiębiorstwo otrzymuje pomoc, fakt ten zwiększa prawdopodobieństwo uzyskania pomyślnych wyników B+R+I przez dane przedsiębiorstwo, co prowadzi do jego większej obecności na rynku (rynkach) produktowym(-ych) w przyszłości. Taka zwiększona obecność może skłonić konkurencję do ograniczenia pierwotnych planów inwestycyjnych (efekt wypierania konkurencji).

W swojej analizie Komisja weźmie pod uwagę następujące elementy:

- **Kwota pomocy:** środki pomocy obejmujące znaczące kwoty z większym prawdopodobieństwem mogą powodować efekt wypierania konkurencji. Znaczenie wysokości kwoty będzie mierzone w odniesieniu do całkowitych nakładów na B+R ponoszonych przez podmioty prywatne w danym sektorze oraz kwot wydatkowanych przez głównych uczestników rynku.
- **Bliskość wobec rynku/kategoria pomocy:** im bardziej dany środek pomocy ukierunkowany jest na działalność B+R+I blisko rynku, w tym większym stopniu może on powodować efekt wypierania konkurencji.
- **Proces otwartej selekcji:** w przypadku, gdy dotacja udzielana jest na podstawie obiektywnych i niedyskryminujących kryteriów, Komisja będzie zajmowała bardziej przychylny stanowisko.
- **Bariery wyjścia:** konkurenci z większym prawdopodobieństwem utrzymają (lub nawet zwiększą) swoje plany inwestycyjne, gdy bariery wyjścia z procesu innowacyjnego są wysokie. Może się tak zdarzyć w sytuacji, gdy wiele inwestycji podejmowanych przez konkurentów w przeszłości przebiega ograniczonych jest do określonych działań B+R+I.
- **Zachęty do konkurowania o przyszły rynek:** pomoc na rzecz B+R+I może prowadzić do sytuacji, w której konkurenci beneficjenta pomocy rezygnują z konkurowania o przyszły rynek, ponieważ przewaga zapewniona dzięki pomocy (pod względem stopnia technologicznego zaawansowania lub pod względem ram czasowych) obniża prawdopodobieństwo osiągnięcia przez konkurentów zysków przy wejściu na przyszły rynek.

- **Zróźnicowanie produktów oraz intensywność konkurencji:** jeśli innowacja w obrębie produktu polega na opracowywaniu zróżnicowanych produktów (związanych na przykład z różnymi markami handlowymi, standardami, technologiami, grupami konsumentów), prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu tej sytuacji na konkurentów jest mniejsze. To samo dotyczy sytuacji, gdy na rynku działa wielu skutecznych konkurentów.

7.4.2. Tworzenie siły rynkowej

Pomoc na rzecz B+R+I może prowadzić do zakłóceń tzn. do zwiększenia lub utrzymania siły rynkowej podmiotów na rynkach produktowych. Siła rynkowa to siła umożliwiająca wpływanie na ceny rynkowe, wielkość produkcji, różnorodność lub jakość towarów i usług bądź też inne parametry konkurencji na rynku, utrzymująca się przez znaczący okres i niekorzystna dla konsumentów. Komisja będzie oceniać siłę rynkową przed udzieleniem pomocy, a także zmianę siły rynkowej, której można oczekiwać w wyniku udzielenia pomocy.

Komisja ma zastrzeżenia przede wszystkim do tych środków, które pozwalają beneficjentowi pomocy na wzmocnienie siły rynkowej, jaką dysponuje on na obecnych rynkach produktowych lub przeniesienie jej na przyszłe rynki. Dlatego też prawdopodobieństwo zastrzeżeń ze strony Komisji w odniesieniu do siły rynkowej będzie niewielkie w przypadku rynków, na których każdy beneficjent pomocy posiada udział poniżej 25 % oraz na rynkach charakteryzujących się poziomem koncentracji poniżej 2 000 wg wskaźnika Herfindahla-Hirschmana (HHI).

W swojej analizie Komisja weźmie pod uwagę następujące elementy:

- **Siła rynkowa beneficjenta pomocy oraz struktura rynku:** w sytuacji, gdy odbiorca pomocy już posiada dominującą pozycję na rynku produktowym, środek pomocy może wzmocnić jego dominację poprzez dalsze osłabienie ograniczeń związanych z istnieniem konkurencji. Analogicznie środki pomocy państwa mogą wyrzucić znaczący wpływ na rynki oligopolistyczne, na których działa niewielu uczestników.
- **Poziom barier wejścia na rynek:** w dziedzinie B+R+I mogą istnieć znaczące bariery wejścia na rynek dla potencjalnych nowych uczestników. Mogą to być bariery prawne (w szczególności związane z prawami własności intelektualnej), bariery związane z efektami skali i zakresem, dostępem do sieci i infrastruktury, a także inne bariery strategiczne utrudniającymi wejście na rynek lub ekspansję.
- **Siła nabywczą:** siła rynkowa przedsiębiorstwa może być również ograniczana ze względu na pozycję rynkową nabywców. Obecność silnych nabywców może równoważyć stwierdzenie silnej pozycji rynkowej, jeśli można zakładać, że nabywcy będą dążyli do zachowania wystarczającego poziomu konkurencji na rynku.
- **Proces selekcji:** zastrzeżenia Komisji mogą budzić środki pomocy, które pozwalają przedsiębiorstwom o silnej pozycji rynkowej wpływać na proces selekcji na przykład poprzez posiadanie prawa do rekomendowania przedsiębiorstw w procesie selekcji lub wpływanie na ścieżkę badawczą w sposób, który z nieuzasadnionych powodów dyskryminuje alternatywne ścieżki.

7.4.3. Utrzymywanie nieefektywnych struktur rynkowych

Przy niewłaściwym ukierunkowaniu pomoc na rzecz B+R+I może służyć wspieraniu nieefektywnych przedsiębiorstw, a tym samym prowadzić do istnienia struktur rynkowych, w których wielu uczestników rynku prowadzi działalność znacznie poniżej poziomu efektywności. W swojej analizie Komisja weźmie pod uwagę, czy pomoc jest udzielana na rynkach, na których istnieje nadwyżka mocy produkcyjnych, w branżach schyłkowych lub w sektorach wrażliwych. Prawdopodobieństwo zastrzeżeń ze strony Komisji jest mniejsze w sytuacjach, gdy pomoc państwa na rzecz B+R+I ma na celu zmianę dynamiki wzrostu sektora, szczególnie przez wprowadzenie nowych technologii.

7.5. Bilansowanie i decyzja

W świetle tych pozytywnych i negatywnych elementów Komisja dokonuje zastawienia skutków wywołanych zastosowaniem danego środka i określa, czy wynikające z niego zakłócenia mają niekorzystny wpływ na warunki transakcji w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. Analiza w każdym konkretnym przypadku opierać się będzie na ogólnej ocenie przewidywalnych pozytywnych i negatywnych skutków pomocy państwa. W tym celu Komisja nie będzie stosować kryteriów określonych w sekcjach 7.3 i 7.4 mechanicznie, lecz dokona ogólnej oceny w oparciu o zasadę proporcjonalności.

Komisja może nie zgłaszać zastrzeżeń wobec zgłoszonego środka pomocy bez wszczynania formalnego postępowania wyjaśniającego lub po przeprowadzeniu formalnego postępowania wyjaśniającego, określonego w art. 6 rozporządzenia (WE) nr 659/1999, zakończyć je decyzją na mocy art. 7 tego rozporządzenia. Jeżeli podjęta zostanie decyzja warunkowa w rozumieniu art. 7 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 659/1999, Komisja może w szczególności rozważyć dodanie następujących warunków, które muszą być proporcjonalne i służyć ograniczeniu zakłóceń konkurencji lub ujemnych skutków pomocy dla wymiany handlowej:

- niższa intensywność pomocy niż maksymalne poziomy intensywności dopuszczone w rozdziale 5, w tym mechanizmy odzyskiwania środków oraz różne warunki spłaty zaliczek zwrotnych,
- dyfuzja wyników, współpraca oraz inne zobowiązania do określonych zachowań,
- rozdzielenie rachunków celem uniknięcia subsydiowania krzyżowego pomiędzy dwoma rynkami, w przypadku gdy beneficjent działa na wielu rynkach,
- brak dyskryminacji wobec innych potencjalnych beneficjentów (zmniejszenie selektywności).

8. KUMULACJA

Jeśli chodzi o kumulację, pułapy pomocy określone w niniejszych zasadach ramowych mają zastosowanie niezależnie od tego, czy wsparcie projektu objętego pomocą jest finansowane całkowicie z zasobów państwowych, czy też jest częściowo finansowane przez Wspólnotę, z wyjątkiem szczególnego i ograniczonego kontekstu warunków określonych dla finansowania wspólnotowego na mocy programów ramowych BRT, przyjętych odpowiednio zgodnie z tytułem XVIII Traktatu WE lub tytułem II

Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.

Jeśli wydatki kwalifikujące się do objęcia pomocą na rzecz B+R+I w całości lub w części kwalifikują się także do objęcia pomocą przeznaczoną na inne cele, w odniesieniu do części wspólnej zastosowany zostanie najkorzystniejszy pułap dostępny w ramach odnośnych zasad. Ograniczenie to nie ma zastosowania w wypadku pomocy udzielanej zgodnie z wytycznymi wspólnotowymi w sprawie pomocy państwa celem promowania inwestycji kapitału podwyższonego ryzyka w MŚP ⁽⁴⁶⁾.

Pomoc na rzecz B+R+I nie może być kumulowana z pomocą *de minimis* w odniesieniu do tych samych wydatków kwalifikowalnych w celu obejścia maksymalnych poziomów intensywności pomocy określonych w niniejszych zasadach ramowych.

9. SZCZEGÓLNE ZASADY W ODNIESIENIU DO ROLNICTWA I RYBOŁÓWSTWA

Jeżeli chodzi o pomoc na rzecz B+R dotyczącą produktów wymienionych w załączniku I do Traktatu WE oraz tytułem odstępstwa od ograniczeń intensywności pomocy lub dodatków określonych w innych punktach niniejszych zasad ramowych, Komisja będzie nadal dopuszczała intensywność pomocy dochodzącą do 100 %, o ile w każdym przypadku spełnione zostaną cztery poniższe warunki:

- leży ona w ogólnym interesie danego sektora lub podsektora,
- informacje o zamiarze prowadzenia działalności badawczej oraz o jej celu zostaną opublikowane w Internecie przed rozpoczęciem badań. Konieczne jest podanie przybliżonej daty uzyskania spodziewanych wyników oraz miejsca ich ogłoszenia w Internecie, a także wzmianki o tym, że zostaną one udostępnione nieodpłatnie,
- wyniki badań są udostępniane w Internecie przez okres co najmniej 5 lat. Informacje w Internecie powinny zostać ogłoszone nie później niż informacje, które mogą zostać udostępnione członkom jakiegokolwiek organizacji,
- pomoc powinna być udzielana bezpośrednio instytucji lub podmiotowi prowadzącemu badania i nie może być związana z bezpośrednim udzielaniem pomocy niezwiązanej z działalnością badawczą firmie produkującej, przetwarzającej lub sprzedającej produkty rolne, ani też nie może polegać na udzielaniu wsparcia cenowego producentom takich artykułów.

Komisja zezwoli na pomoc państwa na współpracę zgodnie z art. 29 rozporządzenia Rady (WE) 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) ⁽⁴⁷⁾, jeżeli współpraca taką objęto współfinansowaniem wspólnotowym na mocy tego artykułu i/lub pomoc państwa stanowi finansowanie dodatkowe

zgodnie z art. 89 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 na tych samych warunkach i z tą samą intensywnością, jak współfinansowanie.

Przypadki pomocy na rzecz B+R dotyczącej produktów wymienionych w załączniku I do Traktatu WE, gdzie nie są spełnione warunki niniejszego rozdziału, powinny być rozpatrywane według normalnych zasad określonych w niniejszych zasadach ramowych.

10. PRZEPISY KOŃCOWE

10.1. Sprawozdawczość i monitoring

10.1.1. Sprawozdania roczne

Zgodnie z wymogami rozporządzenia (WE) nr 659/1999 oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE ⁽⁴⁸⁾, Państwa Członkowskie przedkładają Komisji sprawozdania roczne.

Oprócz wymogów określonych w tych przepisach, coroczne sprawozdania dotyczące środków pomocy na rzecz B+R+I powinny zawierać – w odniesieniu do każdego środka pomocy, w tym pomocy udzielanej w ramach zatwierdzonego programu – następujące informacje:

- nazwę beneficjenta,
- kwotę pomocy przypadające na beneficjenta,
- intensywność pomocy,
- sektory działalności, w których podejmowane są projekty objęte pomocą.

W przypadku pomocy fiskalnej Państwo Członkowskie musi jedynie przedstawić listę tych beneficjentów, którzy otrzymali roczną ulgę podatkową przekraczającą 200 000 EUR.

W przypadku klastrow sprawozdanie to winno także zawierać krótki opis działalności klastra oraz jego skuteczności w pozyskiwaniu działalności B+R+I. Komisja może zażądać dodatkowych informacji dotyczących udzielonej pomocy, aby sprawdzić, czy dotrzymane zostały warunki decyzji Komisji zatwierdzającej środek pomocy.

Sprawozdania roczne są publikowane na witrynie internetowej Komisji.

W przypadku jakiegokolwiek pomocy udzielonej w ramach zatwierdzonego programu na rzecz dużych przedsiębiorstw Państwa Członkowskie muszą również w sprawozdaniu rocznym wyjaśnić, w jaki sposób osiągnięto efekt zachęty dzięki pomocy udzielonej takim przedsiębiorstwom, przede wszystkim stosując wskaźniki i kryteria wymienione wyżej w rozdziale 6.

⁽⁴⁶⁾ Dz.U. C 194 z 18.8.2006, str. 2.

⁽⁴⁷⁾ Dz.U. L 277 z 21.10.2005, str. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1463/2006 (Dz.U. L 277 z 9.10.2006, str. 1).

⁽⁴⁸⁾ Dz.U. L 140 z 30.4.2004, str. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1627/2006 (Dz.U. L 302 z 1.11.2006, str. 10).

10.1.2. Dostęp do pełnych tekstów programów

Komisja uważa, że konieczne są dalsze środki celem poprawy przejrzystości pomocy państwa we Wspólnocie. W szczególności konieczne wydaje się zapewnienie, aby Państwa Członkowskie, podmioty gospodarcze, strony zainteresowane oraz sama Komisja miały łatwy dostęp do pełnego tekstu wszystkich odnośnych programów pomocy w zakresie B+R+I.

Można to łatwo osiągnąć poprzez stworzenie powiązanych odnośnikami witryn internetowych. Z tego względu przy badaniu programów pomocy w zakresie B+R+I Komisja będzie systematycznie stawiać danym Państwom Członkowskim wymóg publikowania w Internecie tekstu wszystkich finalnych programów pomocy oraz przekazywania Komisji adresu internetowego zawierającego taką publikację. Plan nie może być wdrażany zanim odpowiednia informacja nie zostanie opublikowana w Internecie.

10.1.3. Informacje

Ponadto, w każdym przypadku, gdy pomoc na rzecz B+R+I jest udzielana na podstawie programów pomocy bez obowiązku indywidualnego zgłoszenia i przekracza 3 miliony EUR, Państwa Członkowskie muszą w ciągu 20 dni roboczych, począwszy od przyznania pomocy przez właściwy urząd, przekazać Komisji żądane informacje w standardowej formie określonej w załączniku do niniejszych zasad ramowych. Komisja udostępni publicznie streszczenie informacji za pośrednictwem swojej witryny internetowej (http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html).

Państwa Członkowskie muszą zapewnić prowadzenie szczegółowej dokumentacji dotyczącej przyznawania pomocy dla wszystkich takich środków dotyczących B+R+I. Dokumentacja ta musi zawierać wszystkie informacje potrzebne do ustalenia, czy koszty kwalifikowalne oraz maksymalne dopuszczalne poziomy intensywności pomocy były przestrzegane. Dokumentacja powinna być przechowywana przez 10 lat od dnia przyznania pomocy.

Komisja zwróci się do Państw Członkowskich o przekazanie tych informacji w celu przeprowadzenia oceny wpływu niniejszych zasad ramowych trzy lata po ich wejściu w życie⁽⁴⁹⁾.

10.2. Stosowne środki

Komisja niniejszym proponuje Państwom Członkowskim na podstawie art. 88 ust. 1 Traktatu WE następujące stosowne środki dotyczące funkcjonujących w tych państwach programów w zakresie badań i rozwoju:

W celu zapewnienia zgodności z przepisami zawartymi w niniejszych zasadach ramowych, Państwa Członkowskie powinny w razie konieczności dokonać zmian w swoich programach dla zapewnienia zgodności z niniejszymi zasadami ramowymi w terminie dwunastu miesięcy od daty ich wejścia w życie, z następującymi wyjątkami:

- Państwa Członkowskie mają 24 miesiące na wprowadzenie zmian dotyczących postanowień, o których mowa w pkt 3.1.1 niniejszych zasad ramowych,

- nowy próg dla dużych projektów indywidualnych będzie miał zastosowanie od daty wejścia w życie niniejszych zasad ramowych,
- obowiązek przedstawiania szczegółowych sprawozdań rocznych zgodnie z pkt 10.1.1. oraz obowiązek przekazania informacji zgodnie z pkt 10.1.3. będą miały zastosowanie do istniejących programów pomocy sześć miesięcy po wejściu w życie niniejszych zasad ramowych.

Państwa Członkowskie wzywa się do wyrażenia wyraźnej i bezwarunkowej zgody na zaproponowane stosowne środki w ciągu dwóch miesięcy od daty publikacji niniejszych zasad ramowych. W przypadku braku odpowiedzi Komisja przyjmie, że dane Państwo Członkowskie nie wyraża zgody na zaproponowane środki.

10.3. Wejście w życie, okres obowiązywania oraz przegląd

Niniejsze zasady ramowe wejdą w życie 1 stycznia 2007 r. lub, jeżeli do tego dnia nie zostaną opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, pierwszego dnia po dniu publikacji i zastąpią wspólnotowe zasady ramowe dotyczące pomocy państwa w dziedzinie badań i rozwoju.

Niniejsze zasady ramowe obowiązywać będą do dnia 31 grudnia 2013 r. Po konsultacji z Państwami Członkowskimi Komisja może przed tą datą wprowadzić do nich zmiany z uwagi na ważne względy dotyczące polityki konkurencji lub polityki w dziedzinie badań bądź też w celu uwzględnienia polityki Wspólnoty w innych dziedzinach lub jej zobowiązań międzynarodowych. Komisja ma zamiar dokonać przeglądu niniejszych zasad ramowych po 3 latach od czasu ich wejścia w życie.

Komisja będzie stosować niniejsze zasady ramowe w odniesieniu do wszystkich zgłaszanych projektów przyznania pomocy państwa, względem których musi podjąć decyzję po opublikowaniu niniejszych zasad ramowych w *Dzienniku Urzędowym*, nawet w przypadku gdy dane projekty zostaną zgłoszone przed ich publikacją. Dotyczy to również pomocy indywidualnej udzielonej w ramach zatwierdzonych programów i zgłoszonej Komisji w związku z obowiązkiem indywidualnego zgłaszania takiej pomocy.

Zgodnie z zawiadomieniem Komisji w sprawie zasad oceny pomocy państwa przyznanej bezprawnie⁽⁵⁰⁾, w przypadku pomocy niezgłoszonej Komisja będzie stosować:

- niniejsze zasady ramowe, jeśli pomoc została przyznana po ich wejściu w życie,
- zasady ramowe obowiązujące w chwili przyznania pomocy – we wszystkich pozostałych przypadkach.

⁽⁴⁹⁾ Państwa Członkowskie mogą wspierać Komisję w tym procesie, dostarczając jej własne oceny *ex post* programów pomocy i środków pomocy indywidualnej.

⁽⁵⁰⁾ Dz.U. C 119 z 22.5.2002, str. 22.

ZAŁĄCZNIK

Forma przekazania streszczenia informacji dotyczących pomocy w ramach rozszerzonego obowiązku sprawozdawczego (sekcja 10.1)

- 1) Pomoc na rzecz (nazwa przedsiębiorstwa/przedsiębiorstw otrzymującego(-ych) pomoc; wskazanie, czy podmiot jest MŚP, czy nie):
 -
 - 2) Numer referencyjny programu pomocy (numer referencyjny istniejącego programu lub programów, w ramach których przyznawana jest pomoc, stosowany przez Komisję):
 - 3) Podmiot publiczny (podmioty publiczne) przyznający(-e) pomoc (nazwa i dane teleadresowe organu przyznającego pomoc):
 -
 - 4) Państwo Członkowskie, na terenie którego realizowany jest projekt lub środek pomocy:
 - 5) Typ projektu lub środka pomocy:
 - 6) Krótki opis projektu lub środka pomocy:
 -
 -
 - 7) Koszty kwalifikowalne (w EUR) – w stosownym przypadku:
 - 8) Zdyskontowana kwota pomocy (brutto) w EUR:
 - 9) Intensywność pomocy (% wyrażony jako ekwiwalent dotacji brutto):
 - 10) Warunki, jakim podlega wypłata planowanej pomocy (o ile takie istnieją):
 -
 - 11) Planowana data początku i końca trwania projektu lub środka pomocy:
 - 12) Data udzielenia pomocy:
-